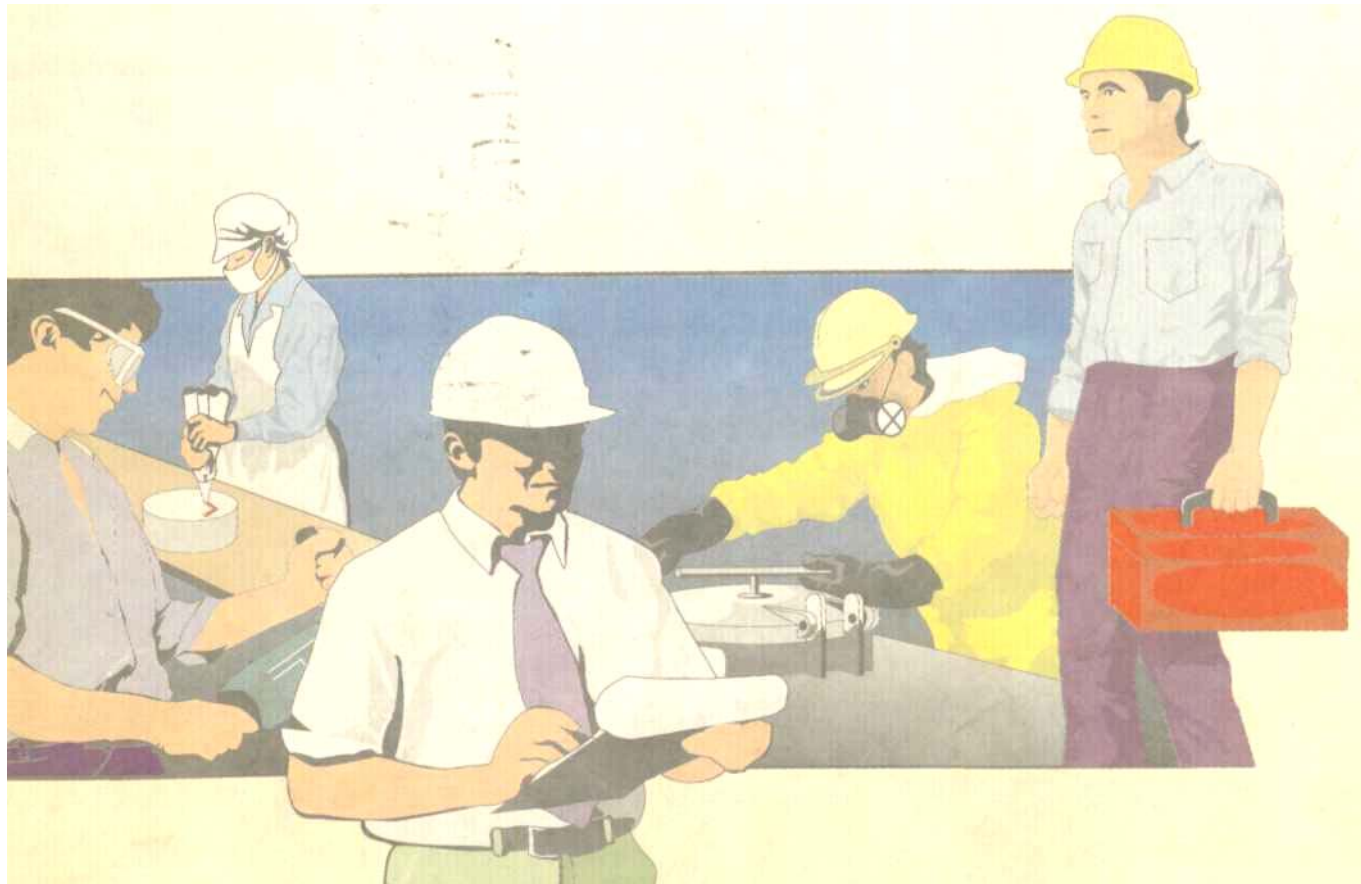

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Ευρώπη για την ασφάλεια
και την υγεία στο χώρο εργασίας

Ασφάλεια και Υγεία κατά την Εργασία στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΑΣ

Ασφάλεια και Υγεία κατά την Εργασία στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Η έκδοση είναι μια πρωτοβουλία της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής "Η Ευρώπη για την ασφάλεια και την υγεία στο χώρο εργασίας" και υλοποιήθηκε με την συνεργασία του Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) και του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Αθήνας (ΒΕΑ). Υποστηρίχτηκε οικονομικά από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ελληνική Εθνική Επιτροπή "Η Ευρώπη για την ασφάλεια και την υγεία στο χώρο εργασίας", έχει την εξής σύνθεση:

- Αρετή Καφετζοπούλου, Πρόεδρος, Γενική Δ/τρια του Υπουργείου Εργασίας
- Ιωάννης Κωστάκος, Υπουργείο Εργασίας
- Αντώνης Χριστοδούλου, Υπουργείο Εργασίας
- Ματίνα Πισιμίσση, Υπουργείο Εργασίας
- Τρύφων Γκινάλας, Υπουργείο Εργασίας
- Δημήτρης Πολίτης, ΓΣΕΕ
- Χρήστος Χατζής, ΓΣΕΕ
- Αλέκος Σκιαδάς, ΣΕΒ
- Ηλίας Τσαμουσόπουλος, ΣΕΒ

Ομάδα παρακολούθησης: Ματίνα Πισιμίσση, Ελληνική Εθνική Επιτροπή
Ηλίας Μπανούτσος, ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.
Βασίλης Μαντζίκας, ΒΕΑ

Συγγραφή κειμένων: Ιωάννης Κωστάκος,
Αντώνης Χριστοδούλου

Υπεύθυνος έκδοσης: Ηλίας Μπανούτσος

Διάθεση: Ελληνική Εθνική Επιτροπή, τηλ. 5240091, 5230377
ΒΕΑ, τηλ. 3635313, 3631572

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΙΟΣ 1995

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή του όλου ή μέρους της έκδοσης με την υποχρέωση αναφοράς της πηγής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ..... σελ 4

1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ
ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ σελ. 8

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

1. ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΟΥ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

3. ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ

4. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

5. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

7. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ, ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΕΚΚΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

8. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΣΟΒΑΡΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

9. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΟΥΣ, ΧΗΜΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ
ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

10. ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

1. ΓΕΝΙΚΗ ΑΡΧΗ

2. ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

2. ΟΡΓΑΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥ-ΚΥΡΩΣΕΙΣ

3. ΣΤΗΡΙΞΗ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

2 ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....σελ. 18

ΧΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

3. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

3 ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ σελ. 21

ΧΡΗΣΗ ΜΕΣΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

1. ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΜΕΓΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΜΑΠ)

2. ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΣΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

3. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

4. ΠΩΣ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΤΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΠ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΜΕΣΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

4 ΧΕΙΡΩΝΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ
ΦΟΡΤΙΩΝ σελ. 24

1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΧΕΙΡΩΝΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΦΟΡΤΙΟΥ

2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

5 ΘΘΝΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣσελ. 26

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΑ ΤΙΣ ΘΘΝΕΣ

- Οθόνες •
Πληκτρολόγιο
- Τραπέζι εργασίας
- Κάθισμα εργασίας
 - Περιβάλλον
 - Λογισμικό
- Καθημερινή εργασία

6 ΚΑΡΚΙΝΟΓΟΝΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ σελ 28

1. ΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

2. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ■ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

3. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

4. ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

7 ΜΟΛΥΒΔΟΣ..... σελ 31

1. ΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

2. ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

3. ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΟΛΥΒΔΟΥ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΙΜΑ

- Τακτικός έλεγχος περιβάλλοντος
- Επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων
 - Ειδικά μέτρα πρόληψης
- Ειδική ενημέρωση ίων εργαζομένων
- Πρόσθετα ειδικά μέτρα πρόληψης σε περίπτωση υπέρβασης της οριακής τιμής έκθεσης σε μόλυβδο στον αέρα
- Πρόσθετα ειδικά μέτρα πρόληψης σε περίπτωση υπέρβασης της οριακής τιμής ατομικού επιπέδου μόλυβδου στο αίμα

8 ΑΜΙΑΝΤΟΣ.....σελ 34

1. ΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

2. ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

3. ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΜΙΑΝΤΟΥ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ

- Γνωστοποίηση εργασιών
- Τακτικός έλεγχος περιβάλλοντος
- Επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων
 - Ειδικά μέτρα πρόληψης

- Ειδική ενημέρωση των εργαζομένων
- Πρόσθετα ειδικά μέτρα πρόληψης σε περίπτωση υπέρβασης της οριακής τιμής έκθεσης σε αμίαντο
- Εργασίες κατεδάφισης

9 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΘΟΥΡΥΒΟ σελ 37

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

2. ΜΕΤΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΥΠΕΡΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ

10 ΧΩΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ..... σελ 39

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

2. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ

ΧΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

11 ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΥΝΤΟΜΑ ΘΑ ΕΚΔΟΘΟΥΝ • • ΛΟΙΠΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ..... σελ 48

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, η πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και γενικά η βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων αποτελούν το ύψιστο δικαίωμα των εργαζομένων και απαραίτητο στοιχείο μιας κοινωνικά δίκαιης πολιτείας.

Τα εργατικά ατυχήματα και οι επαγγελματικές ασθένειες, εκτός από τις ανθρωπίνες πτυχές για τους εργαζόμενους και τις οικογένειες τους, προκαλούν μεγάλα οικονομικά βάρη για τα ασφαλιστικά ταμεία και την εθνική οικονομία εν γένει.

Κάθε χρόνο θρηνούμε 100 περίπου νεκρούς από θανατηφόρα ατυχήματα και ακόμα 25.000 περίπου εργαζόμενους, θύματα εργατικών ατυχημάτων. Πολλά επίσης είναι τα περιστατικά επαγγελματικών ασθενειών.

Εάν κανένας αναλογισθεί ότι η πλειοψηφία των επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) μπορεί να καταλάβει ότι τα περισσότερα ατυχήματα συμβαίνουν στις επιχειρήσεις αυτές.

Από στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας προκύπτει ότι οι επιχειρήσεις που απασχολούν μέχρι 30 εργαζόμενους καλύπτουν το 99% του συνόλου των επιχειρήσεων και απασχολούν το 69% του συνόλου των εργαζομένων.

Το άρθρο 118Α της Συνθήκης για την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη καθόρισε νέους στόχους για την Ευρωπαϊκή Ένωση και παρέχει μία πολύ σταθερή βάση για τον καθορισμό ελαχίστων απαιτήσεων από πλευράς υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων δια μέσου οδηγιών που εγκρίνονται από το Συμβούλιο των Υπουργών με την αρχή της ειδικής πλειοψηφίας.

Στο ίδιο άρθρο αναγνωρίζεται η ιδιαιτερότητα των ΜΜΕ και αναφέρεται ότι το κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να εφαρμόσει τις οδηγίες αυτές των ελαχίστων προδιαγραφών σταδιακά, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες και τις τεχνικές ρυθμίσεις που υφίστανται σ' αυτό, θεσπίζοντας ακόμη και αυστηρότερα μέτρα με την προϋπόθεση να διατηρεί τις αυστηρότερες διατάξεις που διαθέτει και να αποφεύγει την επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών που θα εμπόδιζαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη ΜΜΕ.

Το 1989 η Ευρωπαϊκή Ένωση εξέδωσε την πρώτη και σημαντικότερη οδηγία ελαχίστων προδιαγραφών "Σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία", την οδηγία 89/391/ΕΟΚ.

Η οδηγία αυτή επειδή περιέχει γενικές αρχές και εισάγει νέους θεσμούς όπως η παροχή υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης, η εκτίμηση των κινδύνων, η ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων, η υποχρέωση του εργοδότη για διαβούλευση με τους εργαζόμενους και είναι καθολικής εφαρμογής για όλους τους εργαζόμενους του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, γ' αυτό και ονομάζεται *οδηγία ΠΛΑΙΣΙΟ*.

Η *ΟΔΗΓΙΑ ΠΛΑΙΣΙΟ* προβλέπει την έκδοση ειδικών *οδηγιών* ελαχίστων προδιαγραφών για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία που καλύπτουν διάφορους τομείς. Έτσι, μέχρι σήμερα εκδόθηκαν 13 *ειδικές οδηγίες*.

Η οδηγία ΠΛΑΙΣΙΟ βρήκε τη χώρα μας να έχει ήδη ένα εκτεταμένο θεσμικό πλαίσιο για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων. Σημαντική θέση στο πλαίσιο αυτό αποτελεί ο Ν. 1568/85 και τα προεδρικά διατάγματα που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του. Εν τούτοις ο Ν. 1568/85 ενώ σε ορισμένα σημεία του είναι αυστηρότερος από τις απαιτήσεις της οδηγίας πλαισίου, ως προς τους βασικούς θεσμούς του τεχνικού ασφάλειας και του γιατρού εργασίας δεν καλύπτει εν γένει όλες τις επιχειρήσεις με αριθμό απασχολουμένων μικρότερο από 150.

Η οδηγία ΠΛΑΙΣΙΟ έπρεπε να είχε ενταχθεί στο εθνικό μας δίκαιο μέχρι την 31-12-92. Για την εναρμόνιση του εθνικού μας δικαίου με την οδηγία αυτή έχει συνταχθεί σχέδιο προεδρικού διατάγματος

το οποίο ύστερα από μακρά διαβούλευση στο Συμβούλιο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΣΥΑΕ) του Υπουργείου Εργασίας, βρίσκεται στο τελικό στάδιο έκδοσης του.

Για την εναρμόνιση του εθνικού μας δικαίου με τις ειδικές οδηγίες έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα 5 Π.Δ. και αφορούν τη χρήση των μηχανών, τη χρήση των μέσων ατομικής προστασίας, τη χρήση οθονών οπτικής απεικόνισης, την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων και τους καρκινογόνους παράγοντες, οι προβλέψεις των οποίων παρουσιάζονται στην έκδοση αυτή.

Για τις υπόλοιπες ειδικές κοινοτικές οδηγίες έχουν συνταχθεί σχέδια προεδρικών διαταγμάτων τα οποία μετά από διαβούλευση στο ΣΥΑΕ βρίσκονται στο τελικό στάδιο έκδοσης τους και πολύ σύντομα θα ενταχθούν στο εθνικό μας δίκαιο.

Στο φυλλάδιο αυτό παρουσιάζονται οι γενικές αρχές για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων όπως ορίζονται στο Ν. 1568/85 "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων" και στο σχέδιο Π.Δ. με το οποίο γίνεται εναρμόνιση του εθνικού μας δικαίου με την οδηγία ΠΛΑΙΣΙΟ.

Παρουσιάζονται επίσης οι βασικές προβλέψεις των 5 προαναφερθέντων Π.Δ. και των Π.Δ. εναρμόνισης με 3 ειδικές κοινοτικές οδηγίες που εκδόθηκαν πριν το 1989 και αναφέρονται στο μόλυβδο, στον αμίαντο και στο θόρυβο καθώς επίσης και το σχέδιο Π.Δ. εναρμόνισης με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ που αναφέρεται στους χώρους εργασίας.

Το φυλλάδιο αυτό δεν μπορεί να υποκαταστήσει με κανένα τρόπο τα επίσημα κείμενα της νομοθεσίας.

Στην έκδοση του ΕΛΙΝΥΑΕ "ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ" μπορεί να βρει κανείς όλα τα νομοθετικά κείμενα από το 1920 μέχρι και το 1994 και να βοηθηθεί στην αναζήτηση συγκεκριμένων θεμάτων μέσω των 3 εύχρηστων ευρετηρίων που περιέχει.

Σκοπός του φυλλαδίου είναι η ενημέρωση και κυρίως η ευαισθητοποίηση των ΜΜΕ στις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις για την υγιεινή και την ασφάλεια και στις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από αυτές.

Η εξασφάλιση της φυσικής και ψυχικής ευεξίας είναι καθήκον του εργοδότη, αλλά και ο κάθε εργαζόμενος έχει σχετικές υποχρεώσεις. Η προστασία της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία είναι υπόθεση όλων και θα πρέπει να αποτελεί ζήτημα πρώτης προτεραιότητας στην επιχείρηση.

Πολλές φορές οι εργοδότες ή οι εκπρόσωποι των επιχειρήσεων και ειδικότερα των ΜΜΕ πραγματικά δεν γνωρίζουν πώς θα ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Ειδικότερα, με τις πρόσφατες ρυθμίσεις που προωθήθηκαν ή προωθούνται προστίθενται κάποιες νέες υποχρεώσεις για τις οποίες τουλάχιστον οι ΜΜΕ προκειμένου να ανταποκριθούν πρέπει να προσφύγουν σε εξειδικευμένα πρόσωπα ή εξωτερικές υπηρεσίες.

Η αναζήτηση προσώπων τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας, που είναι τα κατ' εξοχή αρμόδια πρόσωπα για να συμβουλευθούν τους εργαζόμενους και τον εργοδότη για τον επαγγελματικό κίνδυνο και για τον τρόπο με τον οποίο θα βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας, από την εμπειρία έδειξε ότι, δεν γίνεται με προγραμματισμό και σε αρκετές περιπτώσεις η σύναψη σύμβασης με τα πρόσωπα αυτά δεν

ανταποκρίνεται στην καλύτερη παροχή ουσιαστικών υπηρεσιών προς όφελος των εργαζομένων και της επιχείρησης εν γένει.

Για την επίλυση αρκετών από τα θέματα που η νομοθεσία απαιτεί, χρειάζεται οπωσδήποτε η προσφυγή σε πρόσωπα με ειδικές γνώσεις (εκτίμηση κινδύνου, εφαρμογή των αρχών της εργονομίας κλπ.).

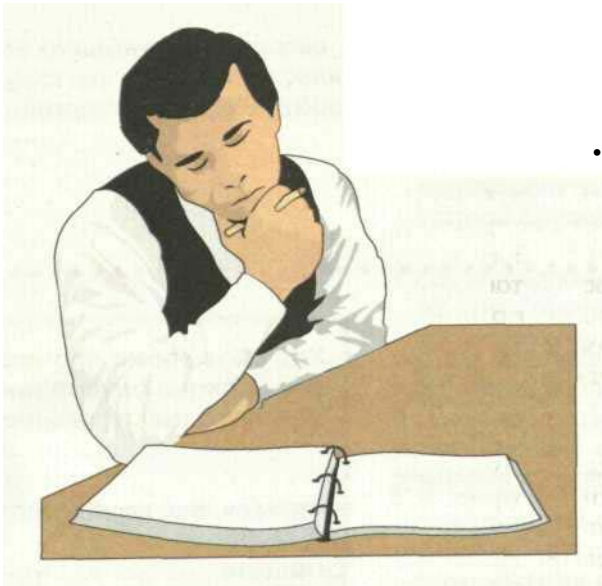
Με τις νέες ρυθμίσεις που προωθούνται (αναφέρονται λεπτομερέστερα στο κείμενο που ακολουθεί) και σύμφωνα με τα οριζόμενα από την οδηγία πλαίσιο 89/391/ΕΟΚ, παρέχεται η δυνατότητα να συσταθούν οργανωμένες εξωτερικές υπηρεσίες πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου οι οποίες σκοπό έχουν την σύναψη σύμβασης με επιχειρήσεις προκειμένου να παρέχουν σ' αυτές τις υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας.

Οι εξωτερικές αυτές υπηρεσίες πιθανόν να έχουν τη δυνατότητα χρησιμοποίησης κινητής μονάδας κατάλληλα εξοπλισμένης ούτως ώστε να παρέχονται οι προβλεπόμενες υπηρεσίες μέσα στο χώρο εργασίας και να μην απαιτείται απομάκρυνση του εργαζόμενου σε χώρο εκτός εργασίας με συνέπεια να υπάρχει απώλεια χρόνου. Παράλληλα με την φυσιολογικά αναμενόμενη αρτιότερη στελέχωση, εξοπλισμό και οργάνωση των εν λόγω εξωτερικών υπηρεσιών, αναμένεται ότι οι θεσμοί του τεχνικού ασφάλειας και του γιατρού εργασίας θα λειτουργήσουν αποτελεσματικότερα και θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στη μείωση του αριθμού των εργατικών ατυχημάτων και την προστασία της υγείας των εργαζομένων, γεγονός που βελτιώνει τις συνθήκες εργασίας και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΣ ΟΤΙ :

- ***Η έγκαιρη πρόληψη των κινδύνων έχει χαμηλότερο κόστος και καλύτερα αποτελέσματα από τον κίνδυνο που δεν επισημαίνεται έγκαιρα***
- ***Η πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου δεν είναι μόνο νομική υποχρέωση και καθήκον κάθε πολιτισμένης κοινωνίας, αλλά συμβάλλει και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων***
- ***Το νέο θεσμικό πλαίσιο προβλέπει τη δημιουργία οργανωμένων εξωτερικών υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης (ΕΞΥΠΠ).***

Έχετε ερωτήματα για θέματα υγιεινής και ασφάλειας:

Εάν ΝΑΙ τότε απευθυνθείτε κατά περίπτωση:

- Στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, κεντρικές και περιφερειακές. Συνοπτικός πίνακας με τα στοιχεία των υπηρεσιών αυτών παρουσιάζεται στο τέλος του εντύπου.
- Στους συνδικαλιστικούς φορείς των εργαζομένων και των εργοδοτών
- Στο Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. αποτελεί μια νέα πρωτοβουλία των κορυφαίων συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων και των εργοδοτών. Ιδρύθηκε το 1993 από την ΓΣΕΕ, τον ΣΕΒ, την ΓΣΕΒΕΕ και την ΕΕΣΕ. Είναι ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και χρηματοδοτείται από εργοδοτικό πόρο που θεσπίστηκε από την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας 1991 - 92. Σκοπός του είναι η επιστημονική και τεχνική υποστήριξη και εξυπηρέτηση της πολιτικής για την υγεία, την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας στην Ελλάδα. Αν και το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. με βάση το καταστατικό του, δεν παρέχει υπηρεσίες υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας στις επιχειρήσεις (όπως εκείνες του τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας) εν τούτοις αναπτύσσει πολλές δραστηριότητες χρήσιμες για εργοδότες και εργαζόμενους. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται εκδόσεις για ΥΑΕ, πληροφόρηση - ενημέρωση, κατάρτιση (π.χ. τεχνικών ασφαλείας, γιατρών εργασίας, εργοδοτών, επιτρόπων υγιεινής και ασφάλειας), εφαρμοσμένες έρευνες και μελέτες κ.ά. Το επιστημονικό του δυναμικό περιλαμβάνει ειδικούς επιστήμονες στην ιατρική και ασφάλεια της εργασίας, εργονομία, εργασιακές σχέσεις κ.λ.π. Η υποδομή του Ινστιτούτου αναπτύσσεται ώστε να περιλαμβάνει τρία Κέντρα εξειδικευμένα στους τομείς:

- Ενημέρωσης - Τεκμηρίωσης - Πληροφόρησης
- Κατάρτισης και
- Εφαρμοσμένης Έρευνας - Μελετών,

ενώ επεκτείνεται με παραρτήματα του και σε άλλες περιοχές της χώρας.

1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Ν.1568/85 "ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ" ΚΑΙ Π.Δ. ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ ΜΕ ΟΔΗΓΙΑ 89/391/ΕΟΚ"

ΑΡΧΗ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

"Ο Εργοδότης είναι υπεύθυνος για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στην επιχείρησή του."

Ο εργοδότης δεν απαλλάσσεται από αυτή την ευθύνη του, ούτε όταν οι εργαζόμενοι δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους, ούτε όταν αναθέτει καθήκοντα προστασίας και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου στον Τεχνικό Ασφάλειας, στον Γιατρό εργασίας και σε αρμόδιες Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

1. ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Σε όλες τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα ανεξαρτήτως κλάδου οικονομικής δραστηριότητας και αριθμού εργαζομένων, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να παρέχει στους εργαζόμενους Υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

Ειδικότερα:

- Σε όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως αριθμού εργαζομένων ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας .
 - Στις επιχειρήσεις που απασχολούν 50 και άνω εργαζόμενους ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες γιατρού εργασίας.
 - Επιπλέον, στις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν:
 - μόλυβδο
 - αμίαντο
 - καρκινογόνες ουσίες
 - βιολογικούς παράγοντες
- και από την εκτίμηση των κινδύνων καταδεικνύεται

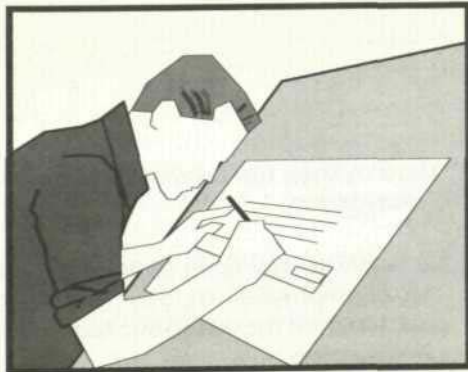
κίνδυνος για την υγεία ή την ασφάλεια των εργαζομένων, ανεξάρτητα από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται στην επιχείρηση, ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες γιατρού εργασίας.

- Ο εργοδότης προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του για παροχή Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης, δύναται να επιλέξει μεταξύ των περιπτώσεων ανάθεσης των καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας:
 - σε εργαζόμενους στην επιχείρηση
 - σε άτομα εκτός της επιχείρησης
 - σε Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ) ή συνδυασμό μεταξύ αυτών των δυνατοτήτων.

- Οι Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ) θα διαθέτουν έναν ελάχιστο εξοπλισμό και προσωπικό, θα κατέχουν άδεια χορηγούμενη από το Υπουργείο Εργασίας και θα προσφέρουν υπηρεσίες Τεχνικού Ασφάλειας και Γιατρού Εργασίας.

- Στις επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους και εφόσον υπάγονται στην κατηγορία επικινδυνότητας Γ όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 294/88, ο εργοδότης δύναται να αναλάβει ο ίδιος τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφάλειας, εφόσον επιμορφωθεί κατάλληλα.

- Ο ελάχιστος χρόνος απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας και του γιατρού εργασίας, το επίπεδο γνώσεων και η ειδικότητα του τεχνικού ασφάλειας, περιγράφονται στο Ν. 1568/85 στο Π.Δ. 294/88 και στο Π.Δ. με το οποίο γίνεται εναρμόνιση του εθνικού μας δικαίου με την οδηγία 89/391/ΕΟΚ.

- Σε κάθε περίπτωση απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας ο ελάχιστος πραγματικός χρόνος ετήσιας απασχόλησης για τον καθένα χωριστά δεν μπορεί να είναι μικρότερος των:

- 75 ωρών ετησίως για επιχειρήσεις, που απασχολούν άνω των 50 ατόμων

- 50 ωρών ετησίως για επιχειρήσεις, που απασχολούν από 21-50 άτομα

- 25 ωρών ετησίως για επιχειρήσεις, που απασχολούν μέχρι 20 άτομα

2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να έχει στη διάθεση του μία γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.

Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται από τον τεχνικό ασφάλειας, τον γιατρό εργασίας, ή τις ΕΞΥΠΠ.

Με βάση την γραπτή αυτή εκτίμηση ο εργοδότης έχει υποχρέωση:

- Να καταρτίζει πρόγραμμα προληπτικής δράσης και βελτίωσης των συνθηκών εργασίας στην επιχείρηση
- Να καθορίζει τα μέτρα προστασίας που πρέπει να ληφθούν.

3. ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ

Ο Εργοδότης στα πλαίσια των ευθυνών του για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στην επιχείρηση του λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα με σκοπό:

- Την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων
- Την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων
- Την ενημέρωση και την κατάρτιση των εργαζομένων
- Την δημιουργία της απαραίτητης οργάνωσης και
- Την παροχή των αναγκαίων μέσων.

Τα παραπάνω μέτρα λαμβάνονται με βάση τις ακόλουθες αρχές πρόληψης:

ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

- Να αποφεύγονται οι κίνδυνοι
- Να εκτιμούνται οι κίνδυνοι που δεν μπορούν να αποφευχθούν
- Να καταπολεμούνται οι κίνδυνοι στην πηγή τους
- Να αντικαθίσταται το επικίνδυνο από το μη επικίνδυνο ή το λιγότερο επικίνδυνο
- Να δίνεται προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας
- Να γίνεται προγραμματισμός της πρόληψης
- Να προσαρμόζεται η εργασία στον άνθρωπο
- Να γίνεται προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις και στην πρόοδο
- Να παρέχονται οι κατάλληλες οδηγίες στους εργαζόμενους.

Μετά τη λήψη των αναγκαίων μέτρων ο εργοδότης έχει υποχρέωση:

- Να επιβλέπει την ορθή εφαρμογή τους
- Να εξασφαλίζει τη συντήρηση και την παρακολούθηση της ασφαλούς λειτουργίας μέσων και εγκαταστάσεων.

4. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Οι εργοδότες έχουν υποχρέωση να ζητούν εκ των προτέρων και εγκαίρως τη γνώμη των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους στις εξής περιπτώσεις:

- Για κάθε ενέργεια η οποία μπορεί να έχει ουσιαστικές επιπτώσεις στην ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων
- Για την ανάθεση των καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας
- Για τον καθορισμό των εργαζομένων της επιχείρησης που είναι υπεύθυνοι για τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια και την εκκένωση των χώρων σε περίπτωση κινδύνου
- Για την γραπτή εκτίμηση των κινδύνων
- Για τον σχεδιασμό και την οργάνωση της εκπαίδευσης
- Για την κατάρτιση του κανονισμού υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας.

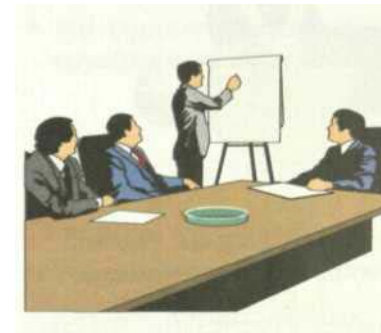
5. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποι τους στην επιχείρηση να ενημερώνονται:

- Για τη νομοθεσία που ισχύει σχετικά με την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας και για τον τρόπο εφαρμογής της από την επιχείρηση
- Για τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία τους, καθώς και για τα μέτρα προστασίας και πρόληψης
- Για τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια, την εκκένωση των χώρων σε περίπτωση κινδύνου και

για τους εργαζόμενους που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των μέτρων αυτών

- Για την γραπτή εκτίμηση των κινδύνων, το ειδικό βιβλίο ατυχημάτων, τον κατάλογο των ατυχημάτων και τους διενεργούμενους ελέγχους των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας από τις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας.

6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ο εργοδότης πρέπει να εξασφαλίζει σε κάθε εργαζόμενο κατάλληλη και επαρκή εκπαίδευση στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας, ιδίως υπό μορφή πληροφοριών και οδηγιών με την ευκαιρία:

- Της πρόσληψης του
- Τυχόν μετάθεσης ή αλλαγής καθηκόντων
- Εισαγωγής ή αλλαγής εξοπλισμού εργασίας
- Εισαγωγής μιας νέας τεχνολογίας.

Η εκπαίδευση αυτή πρέπει να προσαρμόζεται στην εξέλιξη των κινδύνων και στην εμφάνιση νέων κινδύνων και εάν χρειάζεται, να επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

7. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΚΚΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Για τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια και την εκκένωση των χώρων από τους εργαζόμενους ο εργοδότης οφείλει:

- Να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα τα οποία θα είναι προσαρμοσμένα στο μέγεθος και στη φύση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης.
- Να οργανώνει την κατάλληλη υποδομή και να εξασφαλίζει τις κατάλληλες διασυνδέσεις με αρμόδιες εξωτερικές υπηρεσίες.
- Να ελέγχει τακτικά τις εγκαταστάσεις και τα μέσα παροχής πρώτων βοηθειών.
- Να ορίζει και να επιμορφώνει τους εργαζόμενους που θα είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των παραπάνω μέτρων.

8. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΣΟΒΑΡΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να συντηρεί τους τόπους εργασίας, τα μηχανολογικά μέσα και τον εξοπλισμό και να μεριμνά για την κατά το δυνατό άμεση αποκατάσταση των ελλείψεων, που έχουν σχέση με την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων. Αν από τις ελλείψεις αυτές προκαλείται ή ενδέχεται να προκληθεί άμεσος και σοβαρός κίνδυνος για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων τότε πρέπει:

- Να ενημερώνει το συντομότερο δυνατό τους εργαζόμενους που εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν σε σοβαρό και άμεσο κίνδυνο.
- Να λαμβάνει μέτρα και να δίνει οδηγίες στους εργαζόμενους, ώστε να μπορούν να διακόψουν την εργασία ή και να εγκαταλείψουν αμέσως το χώρο εργασίας και να μεταβαίνουν σε ασφαλή χώρο.

- Να μη ζητά από τους εργαζόμενους, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες, να αναλάβουν πάλι την εργασιακή δραστηριότητα τους, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται σοβαρός και άμεσος κίνδυνος.
- Να εξασφαλίζει ότι όλοι οι εργαζόμενοι είναι σε θέση, σε περίπτωση σοβαρού και άμεσου κινδύνου για την ίδια τους την ασφάλεια ή για την ασφάλεια άλλων προσώπων να επικοινωνήσουν με τον αρμόδιο ιεραρχικά προϊστάμενο.
- Να διακόπτεται αμέσως η εργασία στο σημείο που εμφανίζονται οι ελλείψεις, μέχρι την αποκατάστασή τους.

Ο εργαζόμενος ο οποίος, σε περίπτωση σοβαρού άμεσου και αναπόφευκτου κινδύνου, απομακρύνεται από τη θέση εργασίας του ή/και από μια επικίνδυνη ζώνη δεν επιτρέπεται να υποστεί καμιά δυσμενή επίπτωση και πρέπει να προστατεύεται από κάθε ζημιογόνο και αδικαιολόγητη συνέπεια. Οι ενέργειες του σε τέτοιες περιπτώσεις δεν θα συνεπάγονται δυσμενή μεταχείριση εκ μέρους του εργοδότη, εκτός εάν αποδειχθεί ότι δεν ενήργησαν σύμφωνα με ρητά δοθείσες οδηγίες ή επέδειξαν σοβαρή αμέλεια

9. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΟΥΣ, ΧΗΜΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και για την πρόληψη των κινδύνων που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεση των εργαζομένων σε φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία ο εργοδότης οφείλει:

- Να κάνει εκτίμηση των κινδύνων
- Να λαμβάνει τεχνικά και οργανωτικά μέτρα
- Να εξασφαλίζει ιατρικό έλεγχο των εργαζομένων
- Να προβαίνει σε ειδική ενημέρωση των εργαζομένων.

Τεχνικά και οργανωτικά μέτρα

Ο εργοδότης οφείλει να παίρνει μέτρα ώστε να αποφεύγεται η έκθεση των εργαζομένων ή να ελαχιστοποιείται η έκθεσή τους σε επίπεδα κατώτερα των καθορισμένων οριακών τιμών.

Όσο είναι πρακτικά εφικτό πρέπει:

- Να αντικαθίστανται οι επικίνδυνοι και επιβλαβείς παράγοντες με άλλους ακίνδυνους ή λιγότερο επιβλαβείς
- Να περιορίζονται οι χρησιμοποιούμενες ποσότητες
- Να περιορίζεται ο αριθμός των εργαζομένων που εκτίθενται και ο χρόνος έκθεσής τους στα απολύτως αναγκαία όρια
- Να παρέχονται μέτρα και μέσα ατομικής προστασίας
- Να γίνονται μετρήσεις της συγκέντρωσης των παραγόντων σε τακτά χρονικά διαστήματα

- Να ελέγχονται και να συντηρούνται τα μέσα, οι συσκευές και οι εγκαταστάσεις
- Να προβλέπονται και να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών
- Να υπάρχει κατάλληλη σηματοδότηση
- Να εγκαθίστανται συστήματα προειδοποίησης και συναγερμού
- Να τηρούνται βιβλία καταχώρησης των μετρήσεων και ελέγχων
- Να τηρούνται κατάλογοι των εκτεθειμένων εργαζομένων που εκτίθενται στους κινδύνους.

Ιατρικός έλεγχος των εργαζομένων

Εφόσον προβλέπεται ιατρικός έλεγχος των εργαζομένων πρέπει να τηρούνται:

- Ατομικός ιατρικός φάκελος των εργαζομένων
- Βιβλίο καταχώρησης των βιολογικών εξετάσεων

Εκτίμηση των κινδύνων

Για κάθε δραστηριότητα που ενδέχεται να συνεπάγεται κίνδυνο έκθεσης των εργαζομένων σε παράγοντες ο εργοδότης οφείλει να προσδιορίζει τη φύση και το βαθμό έκθεσης των εργαζομένων με τη διενέργεια των απαραίτητων μετρήσεων για να μπορεί να κάνει την εκτίμηση των κινδύνων.

Σε περίπτωση υπέρβασης των οριακών τιμών έκθεσης καθορίζονται χωρίς καθυστέρηση τα αιτία της υπέρβασης και εφαρμόζονται τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

Ενημέρωση των εργαζομένων

Ο εργοδότης οφείλει να ενημερώνει τους εργαζόμενους και τους εκπροσώπους τους:

- Για τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσης τους στους παράγοντες
- Για τα τεχνικά μέτρα που έχουν ληφθεί και πρέπει να τηρούνται
- Για τις προφυλάξεις που πρέπει να παίρνουν
- Για τα αποτελέσματα των μετρήσεων, των ελέγχων και των εξετάσεων.

Στο Π.Δ. 307/86 όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 77/93 (ΦΕΚ 54/Α) «Για την προστασία των εργαζομένων από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες και τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 307/86 (135/Α)» σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 88/642/ΕΟΚ· περιέχεται πίνακας με οριακές τιμές έκθεσης και ανώτατες οριακές τιμές έκθεσης για 39 χημικούς παράγοντες.

ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΣ

ότι ο στόχος όλων είναι η ασφάλεια και υγεία στην εργασία. Έτσι:

Μελέτησε προσεκτικά την οργάνωση και εκτέλεση των διαφόρων περιπτώσεων εργασίας στους χώρους εργασίας.

Ειδικότερα:

- **να επιλέγεις τον κατάλληλο εξοπλισμό εργασίας και τα κατάλληλα μέσα εργασίας**
- **να λαμβάνεις υπόψη τους κινδύνους που πιθανά δημιουργούνται από τη χρήση εξοπλισμών**
- **να χορηγείς τα απαραίτητα και κατάλληλα για κάθε περίπτωση μέσο ατομικής προστασίας**
- **να αντιμετωπίζεις με ιδιαίτερη σοβαρότητα τους κινδύνους από τη χρήση των επικίνδυνων υλικών ή ουσιών**

να μεριμνάς για την ενημέρωση και την εκπαίδευση των εργαζομένων

να μεριμνάς για την επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων

να αντιμετωπίζεις μαζί με τους εργαζόμενους τα ζητήματα ασφάλειας και υγείας.

10. ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο εργοδότης οφείλει:

- Να αναγγέλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών. Παράλληλα ενημερώνει την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας για τις επαγγελματικές ασθένειες που διαπιστώνονται από τον γιατρό εργασίας.
- Να τηρεί ειδικό βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο να αναγράφονται η περιγραφή και τα αίτια του ατυχήματος.
- Να τηρεί κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών.
- Να τηρεί ειδικό βιβλίο καταχώρησης των υποδείξεων του ΤΑ και του ΓΕ. Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να λαμβάνει γνώση ενυπογράφως των υποδείξεων αυτών.
- Να τηρεί ειδικό βιβλίο καταχώρησης των μετρήσεων και των αποτελεσμάτων ελέγχου του εργασιακού περιβάλλοντος και ιατρικών εξετάσεων.
- Να εφαρμόζει τις υποδείξεις των τεχνικών και υγειονομικών επιθεωρητών εργασίας και γενικά να διευκολύνει το έργο τους μέσα στην επιχείρηση κατά τους ελέγχους.

Όταν πολλές επιχειρήσεις μοιράζονται τον ίδιο τόπο εργασίας, οι εργοδότες οφείλουν:

- Να συνεργάζονται για την εφαρμογή των διατάξεων για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.

- Να συντονίζουν τις δραστηριότητες τους για την προστασία των εργαζομένων και την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων.
- Να αλληλοενημερώνονται.
- Να ενημερώνει ο καθένας τους εργαζόμενους και τους εκπροσώπους τους για τους κινδύνους αυτούς.

Την ευθύνη συντονισμού των δραστηριοτήτων αναλαμβάνει ο εργοδότης που έχει υπό τον έλεγχο του τον τόπο εργασίας, όπου εκτελούνται εργασίες.

ΖΗΤΗΣΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

*από τις αρμόδιες Υπηρεσίες
ή τους αρμόδιους Φορείς για*

*• τη σύνταξη μελέτης για
την εκτίμηση των κινδύνων
στους χώρους εργασίας*

*• τη λήψη μέτρων
βελτίωσης των συνθηκών
εργασίας*

*• την εκπαίδευση των
εργαζομένων σε θέματα
υγιεινής και ασφάλειας στην
εργασία*

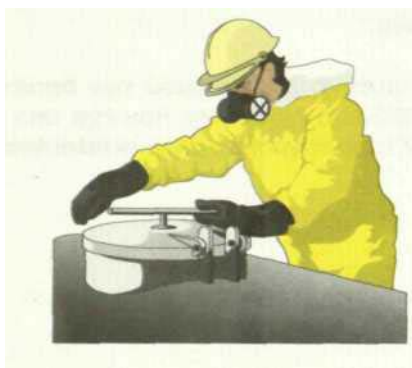
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

1. ΓΕΝΙΚΗ ΑΡΧΗ

«Κάθε εργαζόμενος έχει υποχρέωση να εφαρμόζει τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας και να φροντίζει ανάλογα με τις δυνατότητες του, για την ασφάλεια και την υγεία του καθώς και για την ασφάλεια και την υγεία των άλλων ατόμων που επηρεάζονται από τις πράξεις ή παραλείψεις του κατά την εργασία σύμφωνα με την εκπαίδευση του και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη του».

Ειδικότερα οι εργαζόμενοι οφείλουν:

- Να χρησιμοποιούν σωστά τις μηχανές, τις συσκευές, τα εργαλεία, τις επικίνδυνες ουσίες, τα μεταφορικά και άλλα μέσα.
- Να χρησιμοποιούν σωστά τον ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό τους.
- Να μη θέτουν εκτός λειτουργίας, αλλάζουν ή μετατοπίζουν αυθαίρετα τους μηχανισμούς ασφάλειας των μηχανών, εργαλείων, συσκευών, εγκαταστάσεων.
- Να αναφέρουν αμέσως στον εργοδότη όλες τις καταστάσεις που παρουσιάζουν άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία τους.
- Να συντρέχουν τον εργοδότη, ώστε να καταστεί δυνατή η εκπλήρωση όλων των καθηκόντων ή απαιτήσεων, που επιβάλλονται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων.
- Να συντρέχουν τον εργοδότη, ώστε ο εργοδότης να μπορεί να εγγυηθεί ότι το περιβάλλον και οι συνθήκες εργασίας είναι ασφαλείς και χωρίς κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία εντός του πεδίου δραστηριότητάς τους.

2. ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

- Στις επιχειρήσεις που απασχολούν πάνω από 50 άτομα οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα να συνιστούν επιτροπή υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας, αποτελούμενη από εκλεγμένους αντιπροσώπους τους στην επιχείρηση.
- Στις επιχειρήσεις που απασχολούν από 20 άτομα και πάνω οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα να επιλέγουν εκπροσώπους, με ειδική αρμοδιότητα σε θέματα προστασίας της ασφάλειας και της υγείας τους.
- Στις επιχειρήσεις που απασχολούν κάτω από 20 άτομα οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα να διαβουλευθούν μεταξύ τους και να επιλέγουν με πλειοψηφία εκπρόσωπο τους για την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία.

Ο εργοδότης οφείλει να θέτει στη διάθεση των εκπροσώπων των εργαζομένων, επαρκή απαλλαγή από την εργασία χωρίς απώλεια αποδοχών, καθώς και τα αναγκαία μέσα προκειμένου να μπορούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους για την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία. Ο χρόνος αυτός δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το ένα τρίτο (1/3) του ελάχιστου χρόνου απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Ο κοινωνικός διάλογος για τα θέματα υγιεινής και ασφάλειας αναπτύσσεται κυρίως στο Συμβούλιο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΣΥΑΕ) και στη Νομαρχιακή Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΝΕΥΑΕ).

Στο Υπουργείο Εργασίας έχει συσταθεί και λειτουργεί το Συμβούλιο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΣΥΑΕ) αρμόδιο να γνωμοδοτεί σε θέματα ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων. Το ΣΥΑΕ είναι πολυμερές όργανο στο οποίο εκπροσωπούνται ευρύτατο φάσμα φορέων και οργανώσεων τόσο συνδικαλιστικών όσο και επιστημονικών και έτσι εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή πολυφωνία και ειδική γνώση κατά την εκτέλεση του γνωμοδοτικού του έργου, που αφορά την υιοθέτηση κανονιστικών πράξεων. Πρέπει να σημειωθεί ότι η γνωμοδότηση αυτή είναι υποχρεωτική για την έκδοση όλων των εκτελεστικών πράξεων για τα θέματα υγιεινής και ασφάλειας.

Σε κάθε Νομαρχία λειτουργεί η Νομαρχιακή Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΝΕΥΑΕ). Το έργο της, είναι η ενημέρωση και ο συντονισμός της δράσης των αρμοδίων υπηρεσιών του νομού και η οργάνωση προγραμμάτων για την ευαισθητοποίηση των εργαζομένων της περιοχής στα θέματα βελτίωσης των συνθηκών εργασίας. Στη ΝΕΥΑΕ συμμετέχουν ο Τεχνικός Επιθεωρητής Εργασίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας και εκπρόσωποι των εργοδοτών και των εργαζομένων.

Ο έλεγχος της εφαρμογής των διατάξεων για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων γίνεται από τους τεχνικούς και υγειονομικούς επιθεωρητές

εργασίας που υπηρετούν σε υπηρεσίες των Νομαρχιών. Αναλυτικά οι διευθύνσεις τους δίνονται σε σχετικό πίνακα στο τέλος του εντύπου.

Σύμφωνα με το άρθρο 24 του Ν. 2224/94, οι τεχνικοί επιθεωρητές εργασίας έχουν το δικαίωμα να επιβάλλουν χρηματικά πρόστιμα έως 3.000.000 δραχμές για κάθε παράβαση, να κάνουν προσωρινή διακοπή λειτουργίας των επιχειρήσεων για χρονικό διάστημα μέχρι 6 ημέρες και να εισηγούνται μέχρι και οριστική διακοπή της λειτουργίας των επιχειρήσεων.

Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 2224/94 κάθε εργοδότης, παρασκευαστής ή κατασκευαστής, εισαγωγέας ή προμηθευτής που παραβαίνει από πρόθεση τις διατάξεις της νομοθεσίας για την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας τιμωρείται με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή 100.000 δραχμών ή και με τις δύο ποινές. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων από αμέλεια τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

3. ΣΤΗΡΙΞΗ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Η Πολιτεία οφείλει να λαμβάνει και να υποστηρίζει πρωτοβουλίες για:

- κατάρτιση σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας (εργαζομένων, εργοδοτών κ.λ.π.)
- ανάπτυξη των απαιτούμενων ειδικοτήτων σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού μας συστήματος (ΑΕΙ, ΤΕΙ)
- ανάπτυξη υποδομών για την παροχή υπηρεσιών υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία.

2. ΟΡΓΑΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

2 ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΧΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για τη προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και για την πρόληψη των κινδύνων που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν κατά τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους πέραν των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία εφαρμόζονται και οι διατάξεις του ΠΔ 395/94 (ΦΕΚ 220/Α/94).

1. ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εξοπλισμός εργασίας είναι κάθε μηχανή, συσκευή, εργαλείο ή εγκατάσταση που χρησιμοποιείται κατά την εργασία. Χειριστής είναι ο εργαζόμενος που είναι επιφορτισμένος με τη χρήση του εξοπλισμού αυτού. Κατά τη λειτουργία του ο εξοπλισμός μπορεί να δημιουργεί γύρω του μία επικίνδυνη ζώνη και κάθε εργαζόμενος που βρίσκεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει στη ζώνη αυτή θεωρείται ως εκτιθέμενος εργαζόμενος.

Κατά την επιλογή του εξοπλισμού εργασίας ο εργοδότης λαμβάνει υπόψη:

- Τις ειδικές συνθήκες στην επιχείρηση και τα χαρακτηριστικά της εργασίας
- Τους κινδύνους που υπάρχουν στην επιχείρηση
- Τους κινδύνους που ενδέχεται να προστεθούν
- Τη γνώμη του τεχνικού ασφάλειας,

Ο εξοπλισμός εργασίας που τίθεται στη διάθεση των εργαζομένων για πρώτη φορά μετά τη 19.12.94 πρέπει να ανταποκρίνεται στις ελάχιστες προδιαγραφές του παραρτήματος του ΠΔ 395/94. Εάν έχει ήδη τεθεί στη διάθεση των εργαζομένων στην επιχείρηση πριν τη 19.12.94, πρέπει να ληφθούν μέτρα ώστε να ανταποκρίνεται στις ελάχιστες αυτές προδιαγραφές το αργότερο μέχρι και την 31/12/1996.

Όταν η χρησιμοποίηση του εξοπλισμού εργασίας ενδέχεται να παρουσιάσει ιδιαίτερο κίνδυνο για την ασφάλεια ή την υγεία των εργαζομένων, αυτός

2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο εξοπλισμός εργασίας που τίθεται στη διάθεση των εργαζομένων πρέπει να είναι κατάλληλος για την προς εκτέλεση εργασία, ή κατάλληλα προσαρμοσμένος προς το σκοπό αυτό και να συντηρείται κατάλληλα, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων κατά τη χρησιμοποίησή του. Όταν αυτό δεν είναι δυνατό να εξασφαλιστεί πλήρως, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για να περιορίζονται οι κίνδυνοι στο ελάχιστο.

3. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

χρησιμοποιείται, επισκευάζεται, μετατρέπεται, ελέγχεται και συντηρείται μόνον από ειδικά εκπαιδευμένους και ενημερωμένους εργαζομένους.

Συστήματα χειρισμού και ελέγχου

Τα συστήματα χειρισμού και τα όργανα ελέγχου κάθε εξοπλισμού εργασίας που επηρεάζουν την ασφάλεια πρέπει:

- Να λειτουργούν με ασφάλεια
- Να είναι σαφώς ορατά, αναγνωρίσιμα και εργονομικά τοποθετημένα
- Να είναι τοποθετημένα έξω από επικίνδυνες ζώνες
- Να μην έχουν κίνδυνο ακούσιων χειρισμών
- Κατά τον χειρισμό τους ο χειριστής να έχει ανεμπόδιστη θέα προς την επικίνδυνη ζώνη
- Σε περίπτωση διακοπής ή βλάβης τους δεν πρέπει να δημιουργούνται επικίνδυνες καταστάσεις.

Διατάξεις ασφαλείας και προστασίας

Οι εξοπλισμοί εργασίας εφόσον απαιτείται, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με διατάξεις ασφαλείας και προφυλακτικές:

- Για να αποφεύγεται ο κίνδυνος πτώσης ή εκτόξευσης υλικών
- Για να κατακρατούνται ή να απάγονται κοντά στη πηγή τους ατμοί, καπνοί, αέρια και σκόνες
- Για να εμποδίζεται η πρόσβαση στις επικίνδυνες ζώνες
- Για να αποφεύγεται ο κίνδυνος επαφής ή προσέγγισης με τμήματα που βρίσκονται σε υψηλές θερμοκρασίες.

Οι προφυλακτικές και τα συστήματα προστασίας

- Πρέπει να είναι ανθεκτικής κατασκευής
- Δεν πρέπει να προκαλούν πρόσθετους κινδύνους
- Δεν πρέπει να μπορούν να παρακαμφθούν ή να αχρηστευθούν εύκολα
- Πρέπει να βρίσκονται σε επαρκή απόσταση από την επικίνδυνη ζώνη
- Πρέπει να παρακωλύουν στο ελάχιστο την παρακολούθηση των φάσεων εργασίας
- Πρέπει να επιτρέπουν τις απαραίτητες επεμβάσεις για την τοποθέτηση ή/και την αντικατάσταση των στοιχείων του εξοπλισμού εργασίας καθώς και την εκτέλεση των εργασιών συντήρησης.

Οι εξοπλισμοί εργασίας πρέπει επίσης να είναι εφοδιασμένοι:

- Με σύστημα γενικής διακοπής της λειτουργίας
- Εφόσον απαιτείται, με διάταξη επείγουσας διακοπής της λειτουργίας

Φωτισμός

Οι περιοχές και τα σημεία όπου γίνεται εργασία ή συντήρηση του εξοπλισμού εργασίας, πρέπει να φωτίζονται κατάλληλα, ανάλογα με τις προς εκτέλεση εργασίες.

Συστήματα συναγερμού

Τα συστήματα συναγερμού του εξοπλισμού εργασίας πρέπει να είναι εύληπτα και κατανοητά.

Συντήρηση

Οι εργασίες συντήρησης πρέπει να μπορούν να εκτελούνται ενόσω έχει διακοπεί η λειτουργία του εξοπλισμού εργασίας. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα για την εκτέλεση των εργασιών αυτών ή οι εργασίες αυτές πρέπει να μπορούν να γίνονται έξω από τις επικίνδυνες ζώνες.

Το βιβλιário προληπτικού ελέγχου και συντήρησης κάθε εξοπλισμού (εφ' όσον αυτό προβλέπεται) πρέπει να τηρείται ενημερωμένο.

Ηλεκτρικοί κίνδυνοι

Κάθε εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι κατάλληλος ώστε να προστατεύονται οι εκτιθέμενοι εργαζόμενοι από τους κινδύνους άμεσης ή έμμεσης επαφής με το ηλεκτρικό ρεύμα.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Με το Π.Δ. 395/94 ρυθμίζονται τα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την χρήση των εξοπλισμών εργασίας.

Όσον αφορά την κατασκευή και κυκλοφορία των εξοπλισμών αυτών ισχύουν οι διατάξεις του Π.Δ. 377/93 (ΦΕΚ 160/Α') «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις οδηγίες 849/392/ΕΟΚ και 91/368/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις μηχανές (εξοπλισμούς εργασίας)».

Με αυτό το προεδρικό διάταγμα καθορίζονται για τις μηχανές οι βασικές απαιτήσεις ασφάλειας και υγιεινής. Οι μηχανές που αφορά το διάταγμα, επιτρέπεται να διατίθενται στην αγορά και να τίθενται σε λειτουργία μόνο εάν δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και τη υγεία των εργαζομένων και όταν συντηρούνται κατάλληλα σύμφωνα με τον προορισμό τους.

- Κάθε μηχανή για να μπορέσει να κυκλοφορήσει στην κοινοτική αγορά, πρέπει να φέρει σε κάθε περίπτωση και το αργότερο έως 1.1.1996 τα εξής: σήμανση «CE»
πινακίδα που θα περιέχει τα ακόλουθα:

- το όνομα του κατασκευαστή και τη διεύθυνση του
- τον τύπο και τη σειρά της μηχανής
- τον αριθμό σειράς
- το έτος κατασκευής
- τις ενδείξεις που είναι απαραίτητες σχετικά με τη λειτουργία της μηχανής.
(στην ίδια πινακίδα μπορεί να περιληφθεί και η σήμανση "CE")
- Κάθε μηχανή πρέπει να συνοδεύεται από τα κατωτέρω:
 - τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ, το περιεχόμενο της οποίας περιγράφεται στο παράρτημα II του Π.Δ. 377/93
 - τις οδηγίες χρήσεως της μηχανής (κατά το δυνατόν πλήρεις και σύντομες)
 - τις οδηγίες συντήρησης καθώς και οδηγίες συναρμολόγησης
 - την εγγύηση καλής λειτουργίας.
- Για κάθε τύπο μηχανής ο κατασκευαστής πρέπει να έχει ένα τεχνικό φάκελο τον οποίο όταν του ζητηθεί τον θέτει στη διάθεση των αρμοδίων αρχών.

3 ΜΕΣΑ

ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΧΡΗΣΗ ΜΕΣΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Για τη προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και για την πρόληψη των κινδύνων που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν κατά τη χρήση από τους εργαζόμενους μέσων ατομικής προστασίας πέραν των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία εφαρμόζονται και οι διατάξεις του Π.Δ. 396/94 (ΦΕΚ 220/Α/94)

1. ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΜΑΠ)

Μέσα (ή εξοπλισμός) ατομικής προστασίας νοείται κάθε εξοπλισμός τον οποίο ο εργαζόμενος πρέπει να φορά ή να φέρει κατά την εργασία, για να προστατεύεται από ένα ή περισσότερους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία του, καθώς και κάθε συμπλήρωμα ή εξάρτημα του εξοπλισμού που εξυπηρετεί αυτό το σκοπό.

2. ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΣΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Τα μέσα ατομικής προστασίας πρέπει να χρησιμοποιούνται εφόσον οι κίνδυνοι δεν είναι δυνατό να αποφευχθούν ή να περιορισθούν επαρκώς με τεχνικά μέτρα ή μέσα συλλογικής προστασίας ή με μέτρα, μεθόδους ή διαδικασίες οργάνωσης της εργασίας.

3. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Τα μέσα ατομικής προστασίας πρέπει:

- Να σχεδιάζονται και να κατασκευάζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις
- Να είναι κατάλληλα για τους κινδύνους που πρέπει να προλαμβάνονται και η χρήση τους να μη συνεπάγεται νέους κινδύνους
- Να επιλέγονται με βάση τις συγκεκριμένες κάθε φορά συνθήκες και ανάγκες
- Να προσαρμόζονται στον χρήστη
- Να χρησιμοποιούνται μόνο για τις προβλεπόμενες

χρήσεις και σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή

- Να συνοδεύονται με σαφείς οδηγίες χρήσης στην ελληνική γλώσσα σύμφωνα με την παραγρ. 1.4 του παραρτήματος II της Απόφασης 4373/1205/11.3.93 (ΦΕΚ 187/Β') «Για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας»
- Να συντηρούνται, να επισκευάζονται και να καθαρίζονται τακτικά
- Να αντικαθίστανται όταν παρουσιάζουν προχωρημένη φθορά ή έχει λήξει ο επιτρεπόμενος χρόνος χρήσης τους
- Να φυλάσσονται σε ειδικές θέσεις ή χώρους με καλές συνθήκες καθαριότητας και υγιεινής
- Σε περίπτωση πολλαπλών κινδύνων να χρησιμοποιούνται περισσότερα του ενός τα οποία πρέπει να είναι συμβατά μεταξύ τους και αποτελεσματικά.
- Να χορηγούνται από τον εργοδότη δωρεάν στους εργαζόμενους και πρέπει να προορίζονται για προσωπική χρήση.

4. ΠΩΣ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΤΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΠ

Πριν την επιλογή:

- Καταγράφονται, αναλύονται και εκτιμούνται οι κίνδυνοι που δεν είναι δυνατόν να αποφευχθούν με άλλα μέσα ή μέτρα
- Καθορίζονται τα χαρακτηριστικά που απαιτούνται

για να ανταποκρίνονται τα ΜΑΠ στους προηγούμενους κινδύνους

- Εκτιμούνται τα χαρακτηριστικά των διαθέσιμων ΜΑΠ σε σχέση με αυτά που απαιτούνται

Στο Π.Δ. 396/94 περιέχονται τρία ειδικά παραρτήματα για την υποβοήθηση της επιλογής των κατάλληλων ΜΑΠ ανάλογα με τους κινδύνους που υπάρχουν.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΜΕΣΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Με το πιο πάνω Π.Δ. 396/94 ρυθμίζονται τα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την χρήση των μέσων ατομικής προστασίας.

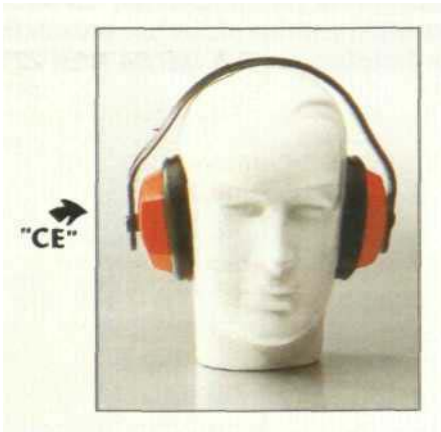
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΑΠ

Όσον αφορά την κατασκευή των μέσων ατομικής προστασίας ισχύουν οι διατάξεις της **Απόφασης 4373/1205/11.3.93 (187/Β')** «Για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας».

Με την ανωτέρω απόφαση καθορίζονται οι όροι διάθεσης στην αγορά, της ελεύθερης κυκλοφορίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οι βασικές απαιτήσεις ασφάλειας που πρέπει να πληρούν τα μέσα (οι εξοπλισμοί) ατομικής προστασίας, ώστε να προφυλάσσεται η υγεία και να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των χρηστών.

Τα μέσα ατομικής προστασίας επιτρέπεται να διατίθενται στη αγορά και να τίθενται σε χρήση εφόσον είναι κατάλληλα κατασκευασμένα ώστε να προφυλάσσουν την υγεία και να εξασφαλίζουν την ασφάλεια των χρηστών (χωρίς να θίγεται η υγεία και ασφάλεια άλλων προσώπων) και εφόσον συντηρούνται κατάλληλα και χρησιμοποιούνται για τον προβλεπόμενο σκοπό. Οι βασικές απαιτήσεις που πρέπει να τηρούνται προβλέπονται στο παράρτημα II της Απόφασης.

Τα διατιθέμενα στην αγορά ΜΑΠ απαιτείται να φέρουν ουσιαστικά από 1.7.1995, τη σήμανση "CE" επ' αυτών αλλά και στη συσκευασία τους με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι ορατή και ευανάγνωστη και να παραμένει ανεξίτηλη κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής των ΜΑΠ.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΓΙΑ ΜΑΠ

Για κάθε **ΜΑΠ** που διατίθεται στην αγορά, ο κατασκευαστής υποχρεωτικά συντάσσει και παραδίνει ενημερωτικό σημείωμα που περιέχει χρήσιμα στοιχεία για τα **ΜΑΠ**, όπως:

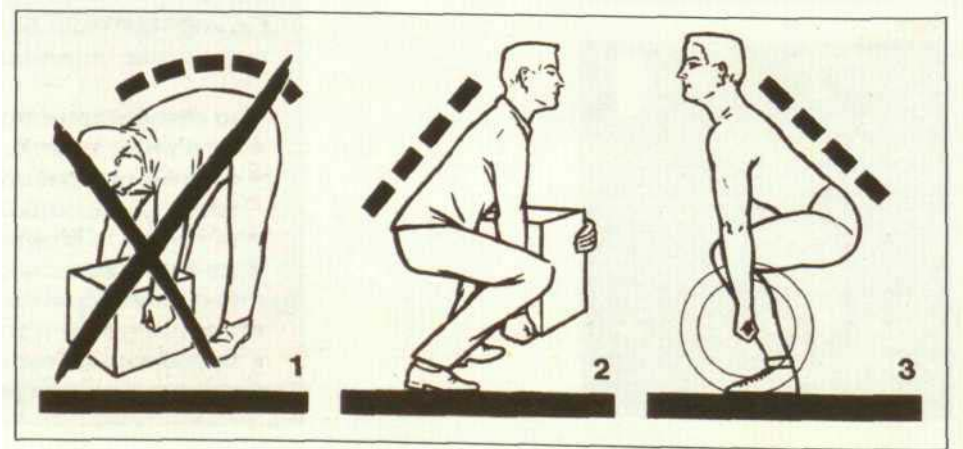
- τα στοιχεία του κατασκευαστή του μέσου ατομικής προστασίας
- τις οδηγίες χρήσης, αποθήκευσης, συντήρησης, καθαρισμού, επιθεώρησης ή απολύμανσης
- τις επιδόσεις που επιτεύχθηκαν από τις τεχνικές δοκιμές για τον προσδιορισμό, το επίπεδο ή την κατηγορία προστασίας των **ΜΑΠ**
- τα πρόσθετα εξαρτήματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν
- τις διάφορες κατηγορίες προστασίας συναρτήσει του επιπέδου κινδύνων και τα όρια εκτός των οποίων αντενδείκνυται η χρησιμοποίηση των **ΜΑΠ**
- την ημερομηνία ή χρονική διάρκεια της απόσυρσης των **ΜΑΠ**
- τη συσκευασία της ασφαλούς μεταφοράς
- τη σημασία της σήμανσης που υπάρχει.

4 ΧΕΙΡΩΝΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΦΟΡΤΙΩΝ

Για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και για την πρόληψη των κινδύνων που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν κατά τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων πέραν των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία εφαρμόζονται και οι διατάξεις του Π.Δ. 397/94 (ΦΕΚ 221/Α/94)

1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΧΕΙΡΩΝΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΦΟΡΤΙΟΥ

Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων είναι κάθε μετατόπιση ή στήριξη φορτίου, από ένα ή περισσότερους εργαζόμενους, όπως η ανύψωση, η απόθεση, η ώθηση, η έλξη, ή η μετακίνηση φορτίου, η οποία λόγω των χαρακτηριστικών της ή εξαιτίας δυσμενών εργονομικών συνθηκών, περιέχει κινδύνους ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων (μυοσκελετικό σύστημα).

2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά μέτρα ή χρησιμοποιεί τα κατάλληλα μέσα και ιδίως τον κατάλληλο μηχανικό εξοπλισμό, προκειμένου να αποφευχθεί η ανάγκη χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων από τους εργαζόμενους.

Όταν δεν μπορεί να αποφευχθεί η χειρωνακτική διακίνηση φορτίων από εργαζόμενους, ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά μέτρα, χρησιμοποιεί τα κατάλληλα μέσα ή παρέχει στους εργαζόμενους τα μέσα αυτά, ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος που διατρέχουν κατά τη χειρωνακτική διακίνηση των φορτίων αυτών, λαμβάνοντας υπόψη τους παρακάτω παράγοντες:

- Τα χαρακτηριστικά φορτίου
- Την απαιτούμενη σωματική προσπάθεια
- Τα χαρακτηριστικά του εργασιακού περιβάλλοντος
- Τα χαρακτηριστικά της εργασίας
- Τους προσωπικούς παράγοντες κινδύνου του εργαζόμενου όπως:
 - Την κατάσταση της υγείας του
 - Την σωματική διάπλαση για την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου
 - Τα ενδύματα, υποδήματα ή τα άλλα προσωπικά είδη
 - Τις γνώσεις ή την εκπαίδευση του.

3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Οι εργοδότες έχουν υποχρέωση να μεριμνούν ώστε οι εργαζόμενοι να λαμβάνουν επαρκή εκπαίδευση και ακριβή ενημέρωση όσον αφορά την ορθή χειρωνακτική διακίνηση φορτίων και τους

κινδύνους που διατρέχουν, ιδιαίτερα όταν οι δραστηριότητες αυτές δεν εκτελούνται κατά τρόπο σωστό.

Επίσης οι εργοδότες οφείλουν να μεριμνούν, ώστε να παρέχονται στους εργαζόμενους γενικές υποδείξεις και όποτε είναι δυνατό, ακριβείς πληροφορίες σχετικά με:

- Το βάρος του φορτίου και
- Το κέντρο βάρους της βαρύτερης πλευράς, εφόσον το περιεχόμενο μιας συσκευασίας είναι έκκεντρα τοποθετημένο.

5 ΟΘΟΝΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ

Για τη προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και για την πρόληψη των κινδύνων που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν με οθόνες οπτικής απεικόνισης πέραν των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία εφαρμόζονται και οι διατάξεις του Π.Δ. 399/94 (ΦΕΚ 221/Α/94)

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

Κάθε εργοδότης υποχρεούται να έχει στη διάθεση του μία γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κινδύνων κατά την εργασία με οθόνες οπτικής απεικόνισης και ειδικότερα όσον αφορά:

- Τη θέση εργασίας (τραπέζι, κάθισμα υποπόδιο κ.λ.π.)
- Το χώρο εργασίας (φωτισμός, εξαερισμός, χωροταξία κ.λ.π.)
- Την οργάνωση εργασίας (περιεχόμενο, ρυθμός, διαλείμματα, βάρδιες κ.λ.π.)
- Τον εξοπλισμό (οθόνες, πληκτρολόγιο, λογισμικό κλπ.)

Μετά την παραπάνω εκτίμηση ο εργοδότης:

- Λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων
- Ενημερώνει τους εργαζόμενους για τους

κινδύνους και για τα μέτρα που πάρθηκαν

- Εκπαιδεύει τους εργαζόμενους για τον τρόπο χρήσης των οθονών
- Ζητάει τη γνώμη των εργαζομένων και διαβουλεύεται μαζί τους για όλα τα θέματα που αφορούν στις οθόνες οπτικής απεικόνισης.

Ο εργοδότης έχει επίσης υποχρέωση να παρέχει προστασία της υγείας των εργαζομένων:

- Με ιατρικές εξετάσεις της όρασης και του μυοσκελετικού συστήματος:
 - πριν την πρόσληψη
 - μία φορά το χρόνο
 - όταν οι εργαζόμενοι αισθάνονται ενοχλήσεις
- Με τη χορήγηση ειδικών γυαλιών εφόσον απαιτούνται.

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΘΟΝΕΣ

Οθόνες

- Να έχουν ευκρινείς χαρακτήρες και σταθερή εικόνα
- Να έχουν δυνατότητα ρύθμισης της φωτεινότητας και του contrast
- Να έχουν δυνατότητα περιστροφής και ρύθμισης της κλίσης.

Πληκτρολόγιο

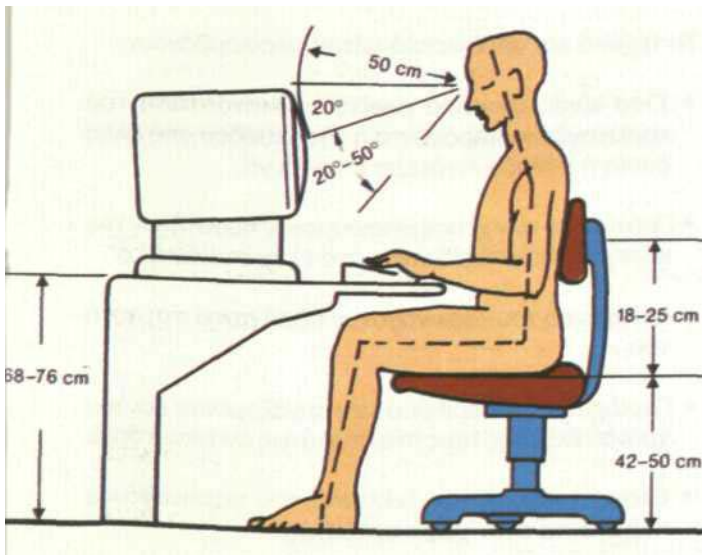
- Να είναι ρυθμιζόμενης κλίσης
- Να έχει ευκρινή και ευανάγνωστα σύμβολα

Τραπέζι εργασίας

- Να έχει χαμηλή ανακλαστικότητα
- Το ύψος να είναι ρυθμιζόμενο
- Να έχει επαρκή επιφάνεια
- Να έχει χρώμα ενδιάμεσης φωτεινότητας αποφεύγοντας το πολύ σκούρο (π.χ. μαύρο) ή το πολύ ανοιχτό (π.χ. άσπρο).

Κάθισμα εργασίας

- Να παρέχει ευστάθεια
- Να είναι περιστρεφόμενο
- Το ύψος του καθώς και η κλίση της πλάτης να είναι ρυθμιζόμενα.

Περιβάλλον

- Ο ελεύθερος χώρος γύρω από τη θέση εργασίας να είναι επαρκής
- Ο γενικός και τοπικός φωτισμός να μη δημιουργεί θάμβωση και ανακλάσεις
- Ο θόρυβος που προέρχεται από τα μηχανήματα να είναι όσο το δυνατόν χαμηλότερος
- Να χρησιμοποιούνται ειδικά φίλτρα για την αποφυγή δημιουργίας ηλεκτροστατικού πεδίου μεταξύ οθόνης και χρήστη.

Λογισμικό

Το λογισμικό πρέπει να είναι προσαρμοσμένο στην εκτελούμενη εργασία, να είναι εύχρηστο, να παρέχει επαναπληροφόρηση και να προστατεύει από πιθανά λάθη.

Καθημερινή εργασία

Η καθημερινή εργασία πρέπει να διακόπτεται με περιοδικά διαλείμματα ή αλλαγή δραστηριότητας.

6 ΚΑΡΚΙΝΟΓΟΝΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και για την πρόληψη των κινδύνων που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεση κατά την εργασία σε καρκινογόνους παράγοντες πέραν των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία εφαρμόζονται και οι διατάξεις του Π.Δ. 399/94 (ΦΕΚ 221/Α).

Καρκινογόνοι παράγοντες είναι οι ουσίες και τα παρασκευάσματα τα οποία σύμφωνα με τις ΚΥΑ 378/94 (ΦΕΚ 705/Β) και ΚΥΑ 1197/89 (ΦΕΚ 567/Β) χαρακτηρίζονται με την ένδειξη R45 «μπορεί να προκαλέσει καρκίνο» και οι ουσίες τα παρασκευάσματα και οι μέθοδοι που αναφέρονται στο παράρτημα Ι του άρθρου 16 του Π.Δ. 399/94.

Στις επιχειρήσεις που διενεργούνται εργασίες κατά την διάρκεια των οποίων οι εργαζόμενοι εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν σε καρκινογόνους παράγοντες ο εργοδότης έχει υποχρέωση:

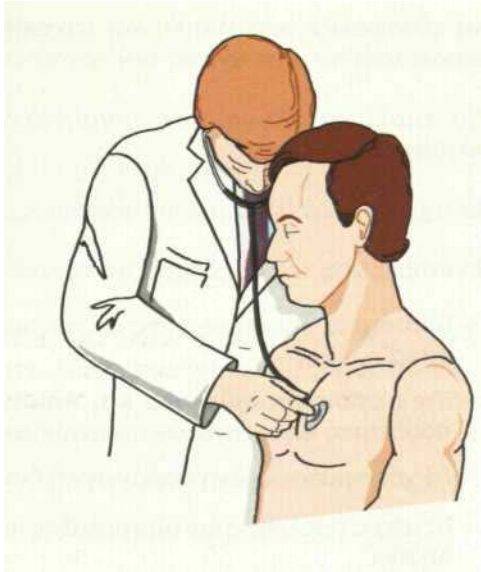
- Να λαμβάνει τεχνικά και οργανωτικά μέτρα
- Να ενημερώνει και να εκπαιδεύει τους εργαζόμενους
- Να διαβουλευτεί με τους εργαζομένους
- Να διενεργεί ιατρικό περιοδικό έλεγχο των εργαζομένων
- Να έχει στη διάθεση του μία γραπτή εκτίμηση των υφιστάμενων κινδύνων

1. ΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα περιλαμβάνουν:

- Όσο είναι πρακτικά εφικτό υποκατάσταση του καρκινογόνου παράγοντα ή της μεθόδου από άλλη ουσία ή μέθοδο λιγότερο επικίνδυνα.
- Περιορισμό των χρησιμοποιούμενων ποσοτήτων του καρκινογόνου παράγοντα στο ελάχιστο δυνατό.
- Δέσμευση του καρκινογόνου παράγοντα στη πηγή του.
- Περιορισμό του αριθμού των εργαζομένων και του χρόνου έκθεσης τους στα απολύτως αναγκαία όρια.
- Ελαχιστοποίηση της έκκλησης του καρκινογόνου παράγοντα στον χώρο εργασίας.

- Τοπική απορρόφηση και γενικό εξαερισμό.
- Εγκατάσταση συστήματος έγκαιρης ανίχνευσης της ασυνήθους έκθεσης.
- Τακτικό και επιμελημένο καθαρισμό των χώρων εργασίας.
- Οριοθέτηση και επισήμανση των επικινδύνων ζωνών.
- Εκπόνηση σχεδίων και εγκατάσταση συστημάτων αντιμετώπισης περιπτώσεων έκτακτης ανάγκης.
- Αποθήκευση και μεταφορά του καρκινογόνου παράγοντα σε κλειστές και επισημασμένες συσκευασίες.
- Συλλογή, αποθήκευση και μεταφορά των απορριμμάτων σε κλειστές και επισημασμένες συσκευασίες.
- Σε περίπτωση απρόβλεπτης έκθεσης:
 - Ενημερώνονται άμεσα οι εργαζόμενοι
 - Εκτελούνται μόνον εργασίες επισκευών
 - Χρησιμοποιείται προσωρινά ατομικός προστατευτικός αναπνευστικός εξοπλισμός.
- Για τις εργασίες συντήρησης:
 - Διατίθεται κατάλληλος ιματισμός
 - Διατίθεται ατομικός προστατευτικός αναπνευστικός εξοπλισμός
 - Οριοθετείται και επισημαίνεται η επικίνδυνη ζώνη.
- Απαγόρευση του καπνίσματος και του φαγητού στις επικίνδυνες ζώνες.
- Διάθεση καταλλήλων ενδυμάτων εργασίας και διευκολύνσεων για τον καθαρισμό τους.
- Διάθεση μέσων ατομικής προστασίας και διευκολύνσεων για τον καθαρισμό τους, τη συντήρησή τους και την αποθήκευσή τους.
- Διάθεση καταλλήλων χώρων αποδυτηρίων με ξεχωριστά ερμάρια για τα καθημερινά ενδύματα και τα ρούχα εργασίας.
- Διάθεση καταλλήλων και επαρκών εγκαταστάσεων υγιεινής.

2. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ο εργοδότης οφείλει να ενημερώνει τους εργαζόμενους και τους εκπροσώπους τους ιδίως με τη μορφή γραπτών οδηγιών:

- Για τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσης τους στους καρκινογόνους παράγοντες
- Για τις προβλέψεις της ισχύουσας νομοθεσίας
- Για τις περιπτώσεις ασυνήθους έκθεσης
- Για τις προφυλάξεις που πρέπει να παίρνουν κατά τις εργασίες συντήρησης
- Για τα μέτρα υγιεινής που πρέπει να τηρούνται

3. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

4. ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

- Για την απαγόρευση του καπνίσματος και του φαγητού στους χώρους εργασίας
- Για την χρήση κατάλληλων ενδυμάτων
- Για την σωστή χρησιμοποίηση των μέσων ατομικής προστασίας.

Ο εργοδότης στα πλαίσια της διαβούλευσης και της συμμετοχής των εργαζομένων, ζητά τη γνώμη των εργαζομένων και διευκολύνει τη συμμετοχή τους αναφορικά με τα *θέματα* που σχετίζονται με τους καρκινογόνους παράγοντες.

Για κάθε δραστηριότητα που ενδέχεται να συνεπάγεται κίνδυνο έκθεσης σε καρκινογόνους παράγοντες, ο εργοδότης οφείλει να έχει στη διάθεση του μια γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Εάν τα αποτελέσματα της εκτίμησης αυτής καταδεικνύουν κίνδυνο για την ασφάλεια ή την υγεία των εργαζομένων, ο εργοδότης έχει υποχρέωση:

- Όσο είναι τεχνικά εφικτό:
 - Να υποκαθιστά τον καρκινογόνο παράγοντα με άλλον ακίνδυνο ή λιγότερο επικίνδυνο
 - Να φροντίζει για κλειστό σύστημα παραγωγής
 - Να φροντίζει η έκθεση των εργαζομένων να μειώνεται στο χαμηλότερο επίπεδο.
- Να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες γιατρού εργασίας

- Να εξασφαλίζει κατάλληλη και τακτική ιατρική παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων
- Να τηρεί κατάλογο των εργαζομένων που εκτίθενται
- Να τηρεί ατομικούς ιατρικούς φακέλους.
- Να ενημερώνει την αρμόδια αρχή σχετικά με:
 - Τα στοιχεία της επιχείρησης και τον αριθμό των εργαζομένων
 - Τις χρησιμοποιούμενες και παραγόμενες ποσότητες καρκινογόνων παραγόντων
 - Τη χρησιμοποιούμενη παραγωγική διαδικασία
 - Τα μέτρα πρόληψης και προφύλαξης που έχουν ληφθεί
 - Τη φύση και το βαθμό της έκθεσης
 - Τις περιπτώσεις υποκατάστασης.
- Να αναγγέλλει όλες τις περιπτώσεις καρκίνου στην επιθεώρηση εργασίας.

7 ΜΟΛΥΒΔΟΣ

Για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και για την πρόληψη των κινδύνων που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεση κατά την διάρκεια της εργασίας με *μόλυβδο πέραν των γενικών διατάξεων* για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία εφαρμόζονται και οι διατάξεις του Π.Δ. 94/87 (ΦΕΚ 54/Α),

Ως μόλυβδος χαρακτηρίζεται ο μεταλλικός μόλυβδος και οι ενώσεις των ιόντων του εκτός από τις αλκυλιωμένες.

Στις επιχειρηθείς που διενεργούνται εργασίες κατά την διάρκεια των οποίων οι εργαζόμενοι εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν στον μόλυβδο ο εργοδότης έχει υποχρέωση:

- Να λαμβάνει τεχνικά και οργανωτικά μέτρα
- Να κάνει γενική ενημέρωση των εργαζομένων
- Να διενεργεί μετρήσεις του μολύβδου στον αέρα και στο αίμα των εργαζομένων που εκτίθενται.

• Όσο είναι πρακτικά εφικτό:

- Χρησιμοποίηση κλειστού συστήματος παραγωγής και εάν αυτό δεν είναι δυνατόν εγκατάσταση συστήματος τοπικού εξαερισμού
- Χρησιμοποίηση του μολύβδου σε υγρή κατάσταση
- Έλεγχο της θερμοκρασίας του τηκομένου μολύβδου για την αποφυγή υπερθερμάνσεων
- Τακτικό και επιμελημένο καθαρισμό των χώρων εργασίας.

1. ΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα περιλαμβάνουν:

- Όλα τα μέτρα που αναφέρονται στο σχετικό κεφάλαιο για την προστασία από χημικούς, φυσικούς και βιολογικούς παράγοντες

2. ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ο εργοδότης οφείλει να ενημερώνει τους εργαζόμενους και τους εκπροσώπους τους:

- Για τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσης τους στον μόλυβδο
- Για τα μέτρα υγιεινής που πρέπει να τηρούνται
- Για την απαγόρευση του καπνίσματος στους χώρους εργασίας
- Για την μη λήψη τροφής και ποτών στους χώρους εργασίας
- Για την χρήση κατάλληλων ενδυμάτων
- Για την σωστή χρησιμοποίηση των μέσων ατομικής προστασίας
- Για τις ειδικές προφυλάξεις που πρέπει να παίρνουν
- Για την ύπαρξη οριακών τιμών του μολύβδου στο αίμα και στο περιβάλλον εργασίας
- Για την επίβλεψη της υγείας τους.

3. ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΟΛΥΒΔΟΥ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΙΜΑ

Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να εξασφαλίζει ότι διενεργούνται οι κατάλληλες μετρήσεις στον αέρα και στο αίμα των εργαζομένων για να διαπιστώνει τυχόν υπερβάσεις των καθορισμένων οριακών τιμών και να αξιολογεί τους κινδύνους.

Αν από την εκτίμηση των κινδύνων καταδεικνύεται κίνδυνος για τους εργαζόμενους και αυτό φαίνεται κυρίως από την υπέρβαση καθορισμένων οριακών τιμών, ο εργοδότης οφείλει:

- Να διενεργεί τακτικό έλεγχο περιβάλλοντος
- Να εξασφαλίζει κατάλληλη επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων

- Να λαμβάνει ειδικά μέτρα πρόληψης
- Να κάνει ειδική ενημέρωση των εργαζομένων
- Να λαμβάνει πρόσθετα ειδικά μέτρα πρόληψης σε περίπτωση υπέρβασης της οριακής τιμής έκθεσης του μολύβδου στον αέρα
- Να λαμβάνει πρόσθετα ειδικά μέτρα πρόληψης σε περίπτωση υπέρβασης της οριακής τιμής ατομικού επιπέδου μολύβδου στο *αίμα*.

Επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων

Η επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων απαιτεί:

- Χρησιμοποίηση των υπηρεσιών γιατρού εργασίας
- Κλινικές και βιολογικές εξετάσεις
- Πιθανή απομάκρυνση του εργαζόμενου από την εργασία
- Μείωση της διάρκειας έκθεσης του εργαζόμενου στο μόλυβδο
- Αλλαγή της θέσης εργασίας του εργαζόμενου
- Τήρηση ατομικών ιατρικών φακέλων των εργαζομένων
- Τήρηση βιβλίου καταχώρησης των βιολογικών εξετάσεων.

Τακτικός έλεγχος περιβάλλοντος

Κάθε εργοδότης έχει υποχρέωση να διενεργεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους του περιβάλλοντος με τους όρους και τις διαδικασίες που περιγράφονται στο ΠΔ 94/87.

Ειδικά μέτρα πρόληψης

Τα ειδικά μέτρα πρόληψης περιλαμβάνουν:

- Απαγόρευση του καπνίσματος και του φαγητού στους χώρους εργασίας
- Διάθεση ειδικού χώρου για φαγητό και κάπνισμα
- Ενθάρρυνση των εργαζομένων να πίνουν πολύ νερό ή άλλα υγρά
- Διάθεση καταλλήλων ενδυμάτων και διευκολύνσεων για των καθαρισμό τους
- Διάθεση μέσων ατομικής προστασίας και διευκολύνσεων για των καθαρισμό τους και τη συντήρησή τους
- Διάθεση καταλλήλων χώρων αποδυτηρίων με ξεχωριστά ερμάρια για τα καθημερινά ενδύματα και τα ρούχα εργασίας
- Διάθεση καταλλήλων και επαρκών εγκαταστάσεων υγιεινής

Ειδική ενημέρωση των εργαζομένων

Η ειδική ενημέρωση των εργαζομένων περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με:

- Τα αποτελέσματα των μετρήσεων στον αέρα
- Τα στατιστικά αποτελέσματα των βιολογικών εξετάσεων
- Τη σημασία των αποτελεσμάτων των μετρήσεων και των εξετάσεων.

Πρόσθετα ειδικά μέτρα πρόληψης σε περίπτωση υπέρβασης της οριακής τιμής έκθεσης σε μόλυβδο στον αέρα

- Δίνονται οδηγίες στους εργαζόμενους για κατάλληλη προφύλαξη
- Καθορίζονται χωρίς καθυστέρηση τα αίτια της υπέρβασης
- Εφαρμόζονται τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα
- Γίνεται προσωρινή χρήση ατομικών μέσων προστασίας
- Πιθανόν να απαιτείται άμεση διενέργεια βιολογικών εξετάσεων
- Επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα ο έλεγχος του περιβάλλοντος
- Πιθανόν να απαιτείται άμεση απομάκρυνση των εργαζομένων από την επικίνδυνη περιοχή.

Πρόσθετα ειδικά μέτρα πρόληψης σε περίπτωση υπέρβασης της οριακής τιμής ατομικού επιπέδου μολύβδου στο αίμα

- Καθορίζονται χωρίς καθυστέρηση τα αίτια της υπέρβασης
- Εφαρμόζονται τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα
- Ενημερώνεται η Επιθεώρηση Εργασίας
- Εκτιμάται η ανάγκη απομάκρυνσης του εργαζόμενου από τη θέση εργασίας του
- Ο εργαζόμενος υποβάλλεται σε τακτικό έλεγχο της υγείας του.

8 AMIANTΟΣ

Για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και για την πρόληψη των κινδύνων που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεση κατά την διάρκεια της εργασίας με αμιάντο πέραν των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία εφαρμόζονται και οι διατάξεις του Π.Δ. 70α/88 (ΦΕΚ 31 /Α)

Στις επιχειρήσεις που διενεργούνται εργασίες κατά την διάρκεια των οποίων οι εργαζόμενοι εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν στον αμιάντο ο εργοδότης έχει υποχρέωση:

- Να λαμβάνει τεχνικά και οργανωτικά μέτρα
- Να κάνει γενική ενημέρωση των εργαζομένων
- Να διενεργεί μετρήσεις του αμιάντου στον αέρα
- Να διενεργεί ιατρικό περιοδικό έλεγχο.

1. ΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα περιλαμβάνουν:

- Περιορισμό των χρησιμοποιούμενων ποσοτήτων αμιάντου στο ελάχιστο δυνατό
- Όσο είναι πρακτικά εφικτό αντικατάσταση του αμιάντου από άλλα υλικά λιγότερο επικίνδυνα
- Περιορισμό του αριθμού των εργαζομένων και του χρόνου έκθεσης τους στα απολύτως αναγκαία όρια
- Ελαχιστοποίηση της έκκλησης αμιάντου στον αέρα
- Δέσμευση της σκόνης αμιάντου στα σημεία εκπομπής της

- Αποθήκευση και μεταφορά του αμιάντου σε κλειστές και επισημασμένες συσκευασίες
- Συλλογή, αποθήκευση και μεταφορά των απορριμμάτων σε κλειστές και επισημασμένες συσκευασίες
- Αποφυγή της επαφής με τα χέρια
- Απαγόρευση της μεθόδου του ψεκασμού
- Όσο είναι τεχνικά εφικτό κατεργασία και χρήση με υγρές μεθόδους
- Τακτικό και επιμελημένο καθαρισμό των χώρων εργασίας.

2. ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ο εργοδότης οφείλει να ενημερώνει τους εργαζόμενους και τους εκπροσώπους τους:

- Για τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσης τους στον αμιάντο
- Για τα μέτρα υγιεινής που πρέπει να τηρούνται

3. ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΜΙΑΝΤΟΥ **ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ**

- Για την απαγόρευση του καπνίσματος και του φαγητού στους χώρους εργασίας
- Για την χρήση κατάλληλων ενδυμάτων
- Για την σωστή χρησιμοποίηση των μέσων ατομικής προστασίας
- Για τις προβλέψεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να εξασφαλίζει ότι διενεργούνται οι κατάλληλες μετρήσεις στον αέρα του χώρου εργασίας για να διαπιστώνει τυχόν υπερβάσεις των καθορισμένων οριακών τιμών και να αξιολογεί τους κινδύνους.

Αν από την εκτίμηση των κινδύνων καταδεικνύεται κίνδυνος για τους εργαζόμενους και αυτό φαίνεται κυρίως από την υπέρβαση καθορισμένων οριακών τιμών, ο εργοδότης οφείλει:

- Να κάνει γνωστοποίηση εργασιών
- Να διενεργεί τακτικό έλεγχο περιβάλλοντος
- Να εξασφαλίζει κατάλληλη επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων
- Να λαμβάνει ειδικά μέτρα πρόληψης
- Να κάνει ειδική ενημέρωση των εργαζομένων
- Να λαμβάνει πρόσθετα ειδικά μέτρα πρόληψης σε περίπτωση υπέρβασης των οριακών τιμών έκθεσης σε αμιάντο.

Γνωστοποίηση εργασιών

Η γνωστοποίηση εργασιών γίνεται στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας και αφορά:

- Τα στοιχεία της επιχείρησης και τον αριθμό των εργαζομένων
- Τον τύπο και την χρησιμοποιούμενη ποσότητα αμιάντου
- Την χρησιμοποιούμενη παραγωγική διαδικασία
- Τα μέτρα πρόληψης και προφύλαξης που έχουν ληφθεί.

Τακτικός έλεγχος περιβάλλοντος

Κάθε εργοδότης έχει υποχρέωση να διενεργεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους του περιβάλλοντος με τους όρους και τις διαδικασίες που περιγράφονται στο ΠΔ 70α/88.

Επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων

Η επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων απαιτεί:

- Χρησιμοποίηση των υπηρεσιών γιατρού εργασίας
- Ιατρικές εξετάσεις κάθε εργαζομένου πριν την έναρξη της έκθεσης σε αμιάντο
- Πιθανή απομάκρυνση του εργαζομένου από την εργασία
- Αλλαγή της θέσης εργασίας του εργαζομένου
- Τήρηση ατομικών ιατρικών φακέλων των εργαζομένων
- Τήρηση βιβλίων καταχώρησης των μετρήσεων και ελέγχων
- Τήρηση καταλόγων των εργαζομένων που εκτίθενται.

Ειδικά μέτρα πρόληψης

Τα ειδικά μέτρα πρόληψης περιλαμβάνουν:

- Οριοθέτηση και επισήμανση των επικινδύνων ζωνών και απαγόρευση εισόδου σ' αυτές
- Απαγόρευση του καπνίσματος και του φαγητού στις επικίνδυνες ζώνες
- Διάθεση ειδικού χώρου για φαγητό και κάπνισμα
- Διάθεση καταλλήλων ενδυμάτων εργασίας και διευκολύνσεων για τον καθαρισμό τους
- Διάθεση μέσων ατομικής προστασίας και διευκολύνσεων για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και την αποθήκευσή τους
- Διάθεση καταλλήλων χώρων αποδυτηρίων με ξεχωριστά ερμάρια για τα καθημερινά ενδύματα και τα ρούχα εργασίας
- Διάθεση καταλλήλων και επαρκών εγκαταστάσεων υγιεινής.

Ειδική ενημέρωση των εργαζομένων

Η ειδική ενημέρωση των εργαζομένων περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με:

- Τα αποτελέσματα των μετρήσεων της έκθεσης των εργαζομένων
- Τα στατιστικά αποτελέσματα των ιατρικών εξετάσεων
- Τη *σημασία* των αποτελεσμάτων των μετρήσεων και των εξετάσεων.

Πρόσθετα ειδικά μέτρα πρόληψης

σε περίπτωση υπέρβασης

της οριακής τιμής έκθεσης σε αμίαντο

- Καθορίζονται χωρίς καθυστέρηση τα αίτια της υπέρβασης
- Εφαρμόζονται τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα
- Γίνεται νέος προσδιορισμός της έκθεσης
- Γίνεται προσωρινή χρήση ατομικών μέσων προστασίας του αναπνευστικού συστήματος
- Τοποθετούνται πινακίδες προειδοποίησης

Εργασίες κατεδάφισης

Όταν πρόκειται να εκτελεστούν εργασίες κατεδάφισης κατασκευών που περιέχουν αμίαντο:

- Ζητείται η έγκριση εκτέλεσης εργασιών από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας
- Τοποθετούνται κατάλληλες πινακίδες προειδοποίησης
- Εάν είναι δυνατόν απομακρύνονται πρώτα τα υλικά που περιέχουν αμίαντο
- Χορηγούνται στους εργαζόμενους κατάλληλα ενδύματα εργασίας και μέσα ατομικής προστασίας
- Χρησιμοποιείται εξειδικευμένο προσωπικό.

9 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΘΟΡΥΒΟ

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και για την πρόληψη των κινδύνων που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν κατά την εργασία όταν εκτίθενται σε θόρυβο πέραν των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία εφαρμόζονται και οι διατάξεις του Π Δ. 85/91 (ΦΕΚ 38/Α)

Οι κίνδυνοι που δημιουργούνται από την ηχοέκθεση πρέπει να μειώνονται στο κατώτατο εύλογα εφικτό επίπεδο λαμβάνοντας υπόψη την τεχνική πρόοδο και τα διαθέσιμα μέτρα ελέγχου του θορύβου ιδίως στην πηγή.

Ο θόρυβος κατά την εργασία εκτιμάται και εφόσον υπάρχει ανάγκη, μετράται προκειμένου να επισημανθούν οι εργαζόμενοι και οι τόποι εργασίας που πιθανόν δημιουργείται πρόβλημα.

Όταν η ημερήσια ατομική ηχοέκθεση ενός εργαζομένου ή η μέγιστη τιμή της στιγμιαίας μη σταθμισμένης ηχητικής πίεσης είναι πιθανό να υπερβούν τα 85 dB(A) και τα 200 Pa αντίστοιχα οι εργαζόμενοι:

• Ενημερώνονται:

- Για τους πιθανούς κινδύνους που διατρέχει η ακοή τους
- Για τα μέτρα που λαμβάνονται
- Για την υποχρέωση τους να συμμορφώνονται με τα προστατευτικά και προληπτικά μέτρα
- Για τη χρησιμοποίηση ατομικών ακοοπροστατευτικών μέσων

• Έχουν δικαίωμα ιατρικής παρακολούθησης της λειτουργίας της ακοής τους. Κάθε εργαζόμενος έχει δυνατότητα πρόσβασης στα ιατρικά αποτελέσματα που τον αφορούν.

Όταν η ημερήσια ατομική ηχοέκθεση ενός εργαζομένου ή η μέγιστη τιμή της στιγμιαίας μη

2. ΜΕΤΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΥΠΕΡΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ:

σταθμισμένης ηχητικής πίεσης είναι πιθανό να υπερβούν τα 90 dB(A) και τα 200 Pa αντίστοιχα πέραν των μέτρων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο:

- Προσδιορίζονται τα αίτια

- Λαμβάνονται τεχνικά και οργανωτικά μέτρα

- Οι χώροι εργασίας

- Επισημαίνονται

- Οριοθετούνται και

- Περιορίζεται η προσπέλαση σ' αυτούς.

- Χρησιμοποιούνται ατομικά ακοοπροστατευτικά μέσα.

10 ΧΩΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μέχρι σήμερα για τους χώρους εργασίας ισχύουν κυρίως οι διατάξεις που αναφέρονται στο Π.Δ. του 1934 και στο Ν. 1568/85. Με την εφαρμογή στη χώρα μας της οδηγίας 89/654/ΕΟΚ οι ισχύουσες αυτές διατάξεις εκσυγχρονίζονται και διευρύνονται. Το σχέδιο Π.Δ. εναρμόνισης με την ανωτέρω οδηγία βρίσκεται στο τελικό στάδιο της έκδοσης του. Λόγω της ιδιαίτερης σημασίας του κρίθηκε σκόπιμο να αναφερθούν παρακάτω οι κυριότερες από τις διατάξεις του, παρόλο που τυπικά θα ισχύσουν μόλις αυτό δημοσιευθεί στο Φ.Ε.Κ.

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

Για την διαφύλαξη της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, ο εργοδότης πρέπει να φροντίζει:

- Για την διατήρηση ελευθέρων των διαδρόμων κυκλοφορίας, των εξόδων καθώς και των εξόδων κινδύνου.
- Για την τεχνική συντήρηση των χώρων εργασίας και των εγκαταστάσεων και συστημάτων, και για την αποκατάσταση, το συντομότερο δυνατόν, των ελαττωμάτων
- Για τον τακτικό καθαρισμό των χώρων εργασίας και των εγκαταστάσεων και συστημάτων.

- Για την τακτική συντήρηση και τον έλεγχο λειτουργίας των εγκαταστάσεων και συστημάτων ασφαλείας.

Πριν την έναρξη λειτουργίας επιχειρήσεων σε χώρους εργασίας που χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά ή σε χώρους που υπέστησαν μεταβολές, επεκτάσεις ή/ και μετατροπές, ο εργοδότης πρέπει να διαβιβάζει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας σχετική γνωστοποίηση στην οποία θα περιέχονται:

- Η επωνυμία της επιχείρησης
- Τα στοιχεία του εργοδότη
- Η ακριβής διεύθυνση της επιχείρησης
- Ο αριθμός των εργαζομένων
- Ο προβλεπόμενος χρόνος έναρξης της λειτουργίας της επιχείρησης στους εν λόγω χώρους.

Αναπόσπαστο τμήμα των δικαιολογητικών που υποβάλλονται στις αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες για την έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικής αδειας σύμφωνα με τις διατάξεις για τον τρόπο έκδοσης οικοδομικών αδειών θα αποτελεί και η βεβαίωση του μελετητή, ότι κατά τα στάδια σύλληψης, επεξερ-

2. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

γασίας και εκπόνησης της μελέτης του έργου έλαβε υπόψη του, τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που περιέχονται στο σχετικό Π.Δ.

Σταθερότητα, στερεότητα.

αντοχή και ευστάθεια των κτιρίων

Τα κτίρια που στεγάζουν χώρους εργασίας πρέπει να έχουν δομή, στερεότητα, αντοχή και ευστάθεια ανάλογες με το είδος της χρήσης τους και να έχουν κατασκευασθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού και όλων των Δομικών Κανονισμών (Αντισεισμικός, Οπλισμένου Σκυροδέματος, Φορτίσεων κ.λ.π.).

Ηλεκτρική εγκατάσταση

Η ηλεκτρική εγκατάσταση πρέπει να σχεδιάζεται και να κατασκευάζεται σύμφωνα με τον "Κανονισμό Εσωτερικών Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων" και οποιαδήποτε επέμβαση σ' αυτή θα γίνεται μόνον από αδειούχους ηλεκτρολόγους.

Οδοί διαφυγής και έξοδοι κινδύνου

Οι οδοί διαφυγής και έξοδοι κινδύνου πρέπει:

- Να σχεδιάζονται ανάλογα με την χρήση, τον εξοπλισμό και τις διαστάσεις των χώρων εργασίας καθώς και το μέγιστο αριθμό των ατόμων που μπορεί να βρίσκονται στους χώρους αυτούς.

- Να διατηρούνται ελεύθερες
- Να επισημαίνονται
- Να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης
- Να μην φράσσονται από αντικείμενα.

Οι θύρες κινδύνου:

- Πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω
- Δεν πρέπει να είναι κλειστές ή να κλειδώνονται
- Να μην είναι συρόμενες ή περιστρεφόμενες.

Πυρανίχνευση και πυρόσβεση

Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο και επαρκή εξοπλισμό κατάσβεσης της πυρκαγιάς, επισημασμένο, και εφόσον χρειάζεται με πυρανιχνευτές και συστήματα συναγερμού.

Εξαερισμός κλειστών χώρων εργασίας

Στους κλειστούς χώρους εργασίας πρέπει να υπάρχει επαρκής νωπός αέρας.

Σε περίπτωση που η ανανέωση του αέρα επιτυγχάνεται με τεχνητά μέσα ή συστήματα (εξαερισμός, κλιματισμός) τότε αυτά πρέπει:

- Να λειτουργούν συνεχώς
- Να διατηρούνται σε καλή κατάσταση λειτουργίας
- Κάθε βλάβη του συστήματος να επισημαίνεται

κατάλληλα από αυτόματη διάταξη ενσωματωμένη στο σύστημα ή το μέσο.

και τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της επιχείρησης είναι δυνατό να προκύψουν κίνδυνοι ατυχήματος από απρόοπτη διακοπή του γενικού φωτισμού, πρέπει να υπάρχει εφεδρικός φωτισμός ασφαλείας.

Απαγωγή επικινδύνων παραγόντων

Οι σκόνης, καπνοί, ατμοί και τα αέρια που δημιουργούνται στους χώρους εργασίας πρέπει κατά περίπτωση να παρακρατούνται ή να απάγονται στο σημείο παραγωγής τους με τα κατάλληλα προς τούτο μέσα, συστήματα και εγκαταστάσεις, τα οποία πρέπει να διατηρούνται σε καλή κατάσταση λειτουργίας και πριν εκδιωχθούν στην εξωτερική ατμόσφαιρα, πρέπει να υποβάλλονται σε ειδική, ανάλογα με την περίπτωση, επεξεργασία.

Θερμοκρασία των χώρων.

Οι χώροι εργασίας σε όλη την διάρκεια του ωραρίου εργασίας πρέπει να έχουν θερμοκρασία ανάλογη με την φύση της εργασίας και την σωματική προσπάθεια που απαιτείται για την εκτέλεση της.

Σε περίπτωση καύσωνα εφαρμόζονται ειδικά μέτρα.

Φωτισμός

Ο φυσικός φωτισμός των χώρων εργασίας είναι υποχρεωτικός, εκτός εάν υπάρχουν τεχνικοί λόγοι παραγωγής, και όταν δεν επαρκεί πρέπει να συμπληρώνεται από ικανοποιητικό και κατάλληλο τεχνητό φωτισμό.

Αν από το είδος απασχόλησης των εργαζομένων

Δάπεδα

Τα δάπεδα των χώρων εργασίας πρέπει:

- Να είναι σταθερά και στέρεα
- Να μην παρουσιάζουν επικίνδυνες κλίσεις
- Να μην παρουσιάζουν κινδύνους ολισθήματος
- Να είναι ομαλά και ελεύθερα προσκρούσεων
- Να είναι επαρκούς αντοχής στις κρούσεις, στις τριβές και στα δυναμικά ή στατικά φορτία που δέχονται
- Να μην δημιουργούν σκόνη λόγω φθοράς
- Να έχουν την δυνατότητα εύκολου καθαρισμού και συντήρησης
- Να διατηρούνται καθαρά και ελεύθερα εμποδίων

Ανάλογα με τους επί μέρους κινδύνους που παρουσιάζονται από την παραγωγική διαδικασία, τις εγκαταστάσεις και την χρήση τους και την αποθήκευση υλικών, τα δάπεδα των χώρων εργασίας πρέπει να πληρούν και τους παρακάτω όρους:

- Να διαθέτουν κατάλληλο σύστημα αποχέτευσης
- Να έχουν επαρκή αντοχή
- Να είναι αδιαπότιστα
- Να είναι πυράντοχα

- Να μην επιτρέπουν την δημιουργία σπινθήρων
- Να συμβάλλουν στην απόσβεση των κραδασμών και των θορύβων.
- Να είναι ηλεκτρομονωτικά
- Να έχουν επαρκή θερμομόνωση και να διατηρούνται κατά το δυνατόν στεγνά.
- Να έχουν πινακίδα με το μέγιστο επιτρεπόμενο φορτίο

Τοίχοι

Οι τοίχοι και τα διαχωριστικά στοιχεία πρέπει:

- Να μπορεί να καθαρίζονται και να συντηρούνται με ευχέρεια και ασφάλεια.
- Να είναι λεία και αδιαπότιστα μέχρι ύψους τουλάχιστον 1,50 μέτρο όπου το απαιτούν λόγοι υγιεινής.
- Να είναι πυράντοχα σε χώρους με άμεσο κίνδυνο φωτιάς.

Τα διαφανή ή διαφώτιστα τοιχώματα, και ιδιαίτερα τα εντελώς υαλωτά τοιχώματα πρέπει:

- Να επισημαίνονται ευκρινώς.
- Να είναι κατασκευασμένα από υλικά ασφαλείας.

Οροφές - Στέγες

- Οι οροφές των χώρων εργασίας πρέπει να μπορούν να καθαρίζονται και να συντηρούνται με ευχέρεια

και ασφάλεια

- Εφόσον υφίστανται ιδιαίτερα προβλήματα από την ηλιακή θερμότητα ή το ψύχος που ευνοούνται από την κατασκευή και τα υλικά επικάλυψης της στέγης, οι στέγες πρέπει να θερμομονώνονται.
- Η ανάρτηση φορτίων από στοιχεία της στέγης των ορόφων επιτρέπεται μόνον εφόσον τα στοιχεία αυτά είναι υπολογισμένα στα προβλεπόμενα φορτία.
- Η πρόσβαση σε στέγες απαγορεύεται. Όταν όμως υπάρχει ανάγκη πρέπει να παρέχεται κατάλληλος εξοπλισμός.

Παράθυρα και φεγγίτες των χώρων

Τα παράθυρα και φεγγίτες των χώρων εργασίας πρέπει:

- Να μπορούν να ανοίγονται, να ρυθμίζονται και να στερεώνονται.
- Όταν είναι ανοιχτά να μην αποτελούν κίνδυνο για τους εργαζόμενους.
- Να καθαρίζονται χωρίς κινδύνους για τους εργαζόμενους που εκτελούν την εργασία αυτή καθώς και για τους εργαζόμενους που ευρίσκονται στα κτίρια και γύρω από αυτά.

Θύρες και πύλες

- Οι θύρες και πύλες πρέπει:
 - Να είναι επαρκείς σε αριθμό.

- Να είναι από κατάλληλα υλικά κατασκευασμένες.
- Να έχουν κατάλληλες διαστάσεις.
- Να ανοίγουν και να κλείνουν με ασφάλεια
- Όταν ανοίγουν και προς τις δύο κατευθύνσεις κυκλοφορίας πρέπει να είναι διαφανείς.
- Όταν ανοίγουν προς τα πάνω να είναι εφοδιασμένες με σύστημα ασφαλείας.
- Όταν είναι διαφανείς:
 - να φέρουν επισήμανση
 - να είναι κατασκευασμένες από υλικά ασφαλείας ή
 - να προστατεύονται από τις κρούσεις.
- Όταν είναι μηχανοκίνητες να λειτουργούν χωρίς κίνδυνο ατυχημάτων για τους εργαζόμενους.
- Όταν είναι συρόμενες να διαθέτουν σύστημα ασφαλείας.
- Όταν βρίσκονται στις οδούς διαφυγής πρέπει και να επισημαίνονται κατάλληλα.

- Πολύ κοντά στις πύλες που προορίζονται κυρίως για την κυκλοφορία οχημάτων πρέπει να υπάρχουν, όταν η διέλευση των πεζών δεν είναι ασφαλής, θύρες κυκλοφορίας των πεζών, που πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς και να είναι διαρκώς ελεύθερες.

Διάδρομοι κυκλοφορίας

- Στους διάδρομους κυκλοφορίας, περιλαμβάνονται και τα κλιμακοστάσια, οι μόνιμες σκάλες, οι αποβάθρες και οι εξέδρες φόρτωσης.

- Οι διάδρομοι κυκλοφορίας πρέπει να σχεδιάζονται, κατασκευάζονται, διαρρυθμίζονται και διατηρούνται έτσι ώστε οι πεζοί ή τα οχήματα να μπορούν να τις χρησιμοποιούν εύκολα με πλήρη ασφάλεια και σύμφωνα με τον προορισμό τους.
- Από την χρήση των διαδρόμων κυκλοφορίας δεν πρέπει να δημιουργείται κίνδυνος για τους εργαζόμενους που απασχολούνται κοντά σ' αυτούς.
- Ο υπολογισμός των διαστάσεων των διαδρόμων κυκλοφορίας προσώπων ή και μεταφορικών μέσων πρέπει να γίνεται με βάση τον αναμενόμενο αριθμό χρηστών και το είδος της επιχείρησης.
- Εφόσον χρησιμοποιούνται μεταφορικά μέσα στους διαδρόμους κυκλοφορίας, πρέπει:
 - Να προβλέπεται επαρκής χώρος ασφαλείας για τους πεζούς.
 - Τα οχήματα πρέπει να βρίσκονται σε αρκετή απόσταση από θύρες, πύλες, διαβάσεις πεζών, διαδρόμους και κλιμακοστάσια

Ζώνες κινδύνου

Οι χώροι εργασίας που περιέχουν επικίνδυνες ζώνες, που οφείλονται στη φύση της εργασίας πρέπει:

- Να είναι εφοδιασμένοι, στο μέτρο του δυνατού, με σύστημα που να παρεμποδίζει την είσοδο των μη εξουσιοδοτημένων εργαζομένων στις ζώνες αυτές.
- Να επισημαίνονται ευκρινώς.
- Να διαθέτουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων που είναι εξουσιοδοτημένοι να εισέρχονται στις επικίνδυνες ζώνες.

Προστασία από πτώσεις και πτώση αντικειμένων

- Όταν υπάρχει κίνδυνος πτώσης από ύψος μεγαλύτερο του 0.75 μέτρα πρέπει να υπάρχει προστατευτικό προπέτασμα το οποίο να έχει:
 - Ύψος τουλάχιστον 1.00 m.
 - Χειρολισθήρα (κουπαστή).
 - Θωράκιο (σοβατεπί) ύψους τουλάχιστον 0,15.
 - Ράβδο μεσοδιαστήματος ή άλλη κατάλληλη κατασκευή.
- Προστατευτικό προπέτασμα απαιτείται επίσης και στις παρακάτω περιπτώσεις :
 - Σε ανοίγματα δαπέδων και οριζοντίων γενικά επιφανειών όταν δεν διαθέτουν κάλυμμα.
 - Σε δοχεία ή δεξαμενές όταν τα χείλη τους βρίσκονται στο δάπεδο ή σε ύψος μικρότερο από 1.00 m από το δάπεδο και δεν διαθέτουν κάλυμμα ή άλλο σύστημα που να αποκλείει την πτώση εργαζομένων σε αυτά.
 - Σε ανοίγματα τοίχων και κατακόρυφων γενικά επιφανειών.
 - Σε διαβάσεις πάνω από επικίνδυνες ζώνες (μεταφορικές ταινίες, κινούμενα μέρη μηχανημάτων, δεξαμενές κλπ).
- Στις περιπτώσεις που ενδέχεται να σημειωθεί πτώση αντικειμένων (π.χ. από υπερκείμενες θέσεις εργασίας, στοιβαγμένα υλικά κλπ..) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα προστατευτικά μέτρα για την αποτροπή του κινδύνου τραυματισμού των εργαζομένων.

Ειδικά μέτρα για τις κυλιόμενες σκάλες και τους κυλιόμενους διαδρόμους

Οι κυλιόμενες σκάλες και οι κυλιόμενοι διάδρομοι πρέπει:

- Να λειτουργούν με ασφάλεια.
- Να είναι εξοπλισμένοι με τα απαραίτητα συστήματα ασφαλείας.
- Να είναι εξοπλισμένοι με συστήματα επείγουσας ακινητοποίησης, τα οποία να αναγνωρίζονται εύκολα και να είναι ευπρόσιτα.

Αποβάθρος και εξέδρες φόρτωσης

Οι αποβάθρες και οι εξέδρες φόρτωσης - εκφόρτωσης πρέπει:

- Να είναι κατάλληλες για τις διαστάσεις των μεταφερομένων φορτίων.
- Να έχουν πλάτος τουλάχιστον 80 εκατοστά.
- Να διαθέτουν, όσο αυτό είναι πρακτικά δυνατόν, προστατευτικό έναντι της βροχής προστέγασμα επαρκών διαστάσεων.
- Να διαθέτουν μία τουλάχιστον έξοδο.
- Εφόσον το μήκος τους είναι μεγαλύτερο από 20 μέτρα πρέπει να έχουν μία έξοδο για κάθε άκρο.
- Εφόσον το ύψος τους είναι μεγαλύτερο από 0,75 μέτρα πρέπει να υπάρχουν προστατευτικές διατάξεις από πτώση.

Διαστάσεις και όγκος αέρα των χώρων - Χώρος για την ελευθερία κινήσεων στη θέση εργασίας

- Οι διαστάσεις των χώρων εργασίας πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες:
 - Των εργασιών κανονικής λειτουργίας, ρύθμισης, λίπανσης, συντήρησης, επισκευής, εγκατάστασης, συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων.
 - Της κυκλοφορίας ανθρώπων και μηχανικών μέσων.
 - Της διακίνησης των υλικών.
 - Της συντήρησης και καθαρισμού των ιδίων χώρων.
- Οι διαστάσεις της ελεύθερης μη κατειλημμένης από έπιπλα ή εξοπλισμό επιφάνειας της θέσης εργασίας πρέπει να υπολογίζονται έτσι ώστε οι εργαζόμενοι να έχουν αρκετή ελευθερία κίνησης για τις δραστηριότητές τους.
- Η ελάχιστη επιτρεπόμενη ελεύθερη επιφάνεια κίνησης στη θέση εργασίας πρέπει να είναι 1,5 τετραγωνικό μέτρο και το πλάτος της όχι μικρότερο των 0,70 μέτρου.
- Στους χώρους εργασίας πρέπει για κάθε διαρκώς παρευρισκόμενο εργαζόμενο να υπάρχει ελάχιστος χώρος, ως εξής :
 - 12 κυβικά μέτρα για ως επι το πλείστον καθιστική απασχόληση.

- 15 κυβικά μέτρα για ως επι το πλείστον ελαφριά σωματική απασχόληση.
- 18 κυβικά μέτρα για ως επι το πλείστον βαριά σωματική απασχόληση.

Χώροι Ανάπαυσης

- Εφόσον το προσωπικό υπερβαίνει τους 50 εργαζόμενους ή αν η ασφάλεια ή η υγεία των εργαζομένων το επιβάλλουν, οι εργαζόμενοι πρέπει να μπορούν να έχουν στη διάθεση τους ένα χώρο ανάπαυσης (δεν ισχύει για γραφεία και παρόμοιους χώρους εργασίας).
- Οι χώροι ανάπαυσης πρέπει:
 - Να έχουν επαρκείς διαστάσεις
 - Να είναι εφοδιασμένοι με τραπέζια και καθίσματα
 - Να φωτίζονται και αερίζονται επαρκώς
 - Να έχουν μέσα για θέρμανση, ψύξη και συντήρηση τροφίμων και ποτών.
 - Να διαθέτουν πόσιμο νερό.

(Χώρος ανάπαυσης μπορεί να θεωρηθεί και το εστιατόριο της επιχείρησης).

Έγκυες γυναίκες και γαλουχούσες μητέρες

Οι έγκυες γυναίκες και γαλουχούσες μητέρες πρέπει να έχουν την δυνατότητα ανάπαυσης σε κατάλληλες συνθήκες.

Αποδυτήρια και ιματιοφυλάκια για τα ενδύματα

Εφόσον το προσωπικό υπερβαίνει τους 50 εργαζόμενους ή οι εργαζόμενοι πρέπει να φορούν ειδικά ρούχα εργασίας πρέπει να τίθενται στην διάθεση τους κατάλληλος χώρος αποδυτηρίων ξεχωριστά για άνδρες και γυναίκες (δεν ισχύει για γραφεία και παρόμοιους χώρους εργασίας).

Τα αποδυτήρια πρέπει:

- Να είναι επαρκών διαστάσεων.
- Να είναι εφοδιασμένα με καθίσματα.
- Να διαθέτουν ατομικά ερμάρια.
- Εάν οι συνθήκες εργασίας το απαιτούν να έχουν ξεχωριστά ερμάρια για τον ιματισμό εργασίας και για την ιδιωτική περιβολή των εργαζομένων.

Λουτρά (ντους), νιπτήρες

Εφόσον επιβάλλεται από το είδος της δραστηριότητας ή από την υγιεινή, πρέπει να υπάρχουν επαρκή και κατάλληλα λουτρά (ντους) στη διάθεση των εργαζομένων, χωριστά για τους άνδρες και τις γυναίκες.

Τα λουτρά πρέπει να έχουν:

- Επαρκείς διαστάσεις.
- Τρεχούμενο νερό, ζεστό και κρύο.

Εφόσον δεν απαιτούνται λουτρά πρέπει να υπάρχουν κοντά στα αποδυτήρια νιπτήρες με τρεχούμενο νερό (ζεστό αν χρειάζεται) χωριστοί για τους άνδρες και τις γυναίκες.

Αποχωρητήρια και νιπτήρες

Πρέπει να τίθεται στη διάθεση των εργαζομένων επαρκής αριθμός αποχωρητηρίων και νιπτήρων σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις.

Χώροι πρώτων βοηθειών

- Στους χώρους εργασίας που ο αριθμός των εργαζομένων υπερβαίνει τους 100 πρέπει να προβλέπεται ένας ή περισσότεροι χώροι πρώτων βοηθειών.
- Χώρος πρώτων βοηθειών πρέπει επίσης να υπάρχει και στους λοιπούς χώρους εργασίας όπου ο τύπος δραστηριότητας που αναπτύσσεται εκεί και η συχνότητα των ατυχημάτων το απαιτούν
- Οι χώροι που προορίζονται για την παροχή πρώτων βοηθειών πρέπει:
 - Να επισημαίνονται.
 - Να είναι εξοπλισμένοι με τις απαραίτητες εγκαταστάσεις και υλικά πρώτων βοηθειών.
 - Να διαθέτουν τρεχούμενο νερό.
 - Να εξυπηρετούνται από ένα ή περισσότερα εντεταλμένα άτομα.
 - Να επιτρέπουν την άνετη είσοδο τραυματισμένων και φορέων.
- Τα ελάχιστα απαιτούμενα υλικά πρώτων βοηθειών είναι:

Ακετυλοσαλικιλικό οξύ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

- Οι χώροι εργασίας που χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά μετά την 31η Δεκεμβρίου 1994 πρέπει να ικανοποιούν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που περιέχονται στο παράρτημα I του Π.Δ.
- Οι χώροι εργασίας που έχουν χρησιμοποιηθεί ήδη πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995 πρέπει να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που περιέχονται στο παράρτημα II του Π.Δ. το αργότερο τρία έτη μετά την ημερομηνία αυτή.
- Στην περίπτωση που οι χώροι εργασίας υφίστανται μετά τη δημοσίευση του παρόντος, μεταβολές, επεκτάσεις ή/και μετατροπές, ο εργοδότης λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ούτως ώστε οι παραπάνω μεταβολές, επεκτάσεις ή/και μετατροπές να είναι σύμφωνες με τις αντίστοιχες ελάχιστες προδιαγραφές που περιέχονται στο παράρτημα I του Π.Δ.

Παρακεταμόλη
Αντιισταμινικά δισκία
Αντιόξινα δισκία
Σπασμολυτικό (σταγόνες ή δισκία)
Αντιδιαρροϊκό καολίνης/πηκτίνης
Αντισηπτικό κολλύριο
Αντιισταμινική αλοιφή
Επίδεσμος 2,5 χ 0,05 μέτρα
Επίδεσμος 2,5 χ 0,10 μέτρα
Βαμβάκι
Απορροφητική γάζα αποστειρωμένη
Λευκοπλάστης πλάτους 0,08 μέτρα
Τεμάχια λευκοπλάστη με γάζα αποστειρωμένη
Τριγωνικός επίδεσμος
Ποτηράκια μιας χρήσης (χάρτινα ή πλαστικά)
Αιμοστατικός επίδεσμος
Διάλυμα αμμωνίας
Οξυζενέ
Οινόπνευμα καθαρά
Βάμμα ιωδίου
Μερκιουροχρώμ ή άλλο αντισηπτικό
Χάπια άνθρακα (καρβουνάκια).

- Οι ποσότητες των παραπάνω ειδών καθορίζονται ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων. Η συμπλήρωση τους και με άλλα είδη καθορίζεται από το γιατρό εργασίας.
- Υλικό πρώτων βοηθειών πρέπει να διατίθεται, επίσης, σε όλους τους χώρους όπου αυτό απαιτείται λόγω των συνθηκών εργασίας. Το υλικό πρέπει να φέρει κατάλληλη σήμανση και η πρόσβαση σε αυτό να είναι ευχερής.
- Πίνακας με οδηγίες για την παροχή πρώτων βοηθειών συνοδευόμενες κατά το δυνατόν και με αντίστοιχα σχήματα και εικόνες πρέπει να αναρτάται σε εμφανή σημεία των χώρων εργασίας.

Εργαζόμενοι με ειδικές ανάγκες

Ο σχεδιασμός των κτιρίων πρέπει να γίνεται έτσι ώστε οι εργαζόμενοι με ειδικές ανάγκες να κινούνται και να εργάζονται ανεμπόδιστα.

Εξωτερικοί χώροι εργασίας

Εφόσον οι εργαζόμενοι απασχολούνται σε εξωτερικές θέσεις εργασίας, αυτές πρέπει να διευθετούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι εργαζόμενοι:

- Να προστατεύονται από τις ατμοσφαιρικές επιδράσεις και από την πτώση αντικειμένων.
- Να μπορούν να απομακρυνθούν γρήγορα από την θέση εργασίας τους σε περίπτωση κινδύνου και να μπορούν να λάβουν γρήγορα βοήθεια.
- Να μην είναι εκτεθειμένοι σε επιβλαβή ηχητικά επίπεδα ούτε σε επιβλαβή εξωτερική επίδραση (π.χ. αέρια, ατμούς, σκόνη)
- Να μην κινδυνεύουν να γλιστρήσουν ή να πέσουν.

**ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ
ΠΟΥ ΣΥΝΤΟΜΑ ΘΑ ΕΚΔΟΘΟΥΝ**

- Εφαρμογή των μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ (Εναρμόνιση με την οδηγία πλαίσιο)
- Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσης τους σε **βιολογικούς παράγοντες** κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου 90/679/ΕΟΚ και 93/88/ΕΟΚ.
- Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα **προσωρινά ή κινητά εργοτάξια** σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
- "Ελάχιστες προδιαγραφές για την **σήμανση ασφάλειας** ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ "
- "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους **χώρους εργασίας** σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ"
- Όροι και προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των **ΕΞΥΠΠ**

**ΛΟΙΠΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ
ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**

- 92/29/ΕΟΚ: "Σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την προώθηση βελτιωμένης **ιατρικής περίθαλψης στα πλοία.**" (προθεσμία εναρμόνισης, 31.12.94)
- 92/85/ΕΟΚ: "Σχετικά με την εφαρμογή μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της υγείας και της

ασφάλειας κατά την **εργασία των εγκύων**, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων." (προθεσμία εναρμόνισης 19.10.94)

- 92/91/ΕΟΚ: "Περί των ελαχίστων προδιαγραφών για τη βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις **εξορυκτικές δια γεωτρήσεων βιομηχανίες.**"(προθεσμία εναρμόνισης 3.11.94, στο άρθρο 10, παρ.2, προθεσμία 3.11.97)
- 92/104/ΕΟΚ: "Περί των ελαχίστων προδιαγραφών της για τη βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις **υπαιθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες.**" (προθεσμία 3.12.94, στο άρθρο 10 προθεσμία εναρμόνισης 3.12.2001)
- 93/103/ΕΟΚ: "Σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία σε **αλιευτικά σκάφη.**" (προθεσμία εναρμόνισης 23.11.95)
- 93/104/ΕΟΚ: "Σχετικά με ορισμένα στοιχεία της **οργάνωσης του χρόνου εργασίας.**" (προθεσμία εναρμόνισης 23.11.96)
- 94/33/ΕΟΚ: "Περί προσεγγίσεως της νομοθεσίας των κρατών μελών όσον αφορά την **προστασία των νέων.**" (προθεσμία εναρμόνισης 22.6.96).

**Υπηρεσίες Υπουργείου Εργασίας και Νομαρχιών αρμόδιες
για θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας**

ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Υπηρεσία	ΤΗΛ	Δ/ση
	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γεν. Δ/ση Συνθηκών & Υγιεινής της Εργασίας Δ/ση Συνθηκών Εργασίας	5230377 5233857 5240148 5240091 5226520 5244817 9919566 9942010 9920352	Πειραιώς 40, 101 82 ΑΘΗΝΑ Πειραιώς 40, 101 82 ΑΘΗΝΑ
	Κ.Υ.Α.Ε. (Κέντρο Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας)		Δωδεκανήσου 6, 174 56 ΑΛΙΜΟΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ-ΑΘΗΝΑ	ΚΕ.Π.Ε.Κ. Ν. ΑΘΗΝΩΝ	5240571 5233104 5243361	Πειραιώς & Βούλγαρη 2
ΑΤΤΙΚΗΣ-ΠΕΙΡΑΙΑ	ΚΕ.Π.Ε.Κ. Ν. ΠΕΙΡΑΙΑ	4222169 4222170 4222171	Καθολικής Εκκλησίας 1
ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗΣ	ΚΕ.Π.Ε.Κ. Ν. ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗΣ	6002300 6002301	Αγ. Ιωάννου 63 & Ελευθερίας, Αγ. Παρασκευή
ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ	ΚΕ.Π.Ε.Κ. Ν. ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ	5449339 5449350	Θηβών 357, Αιγάλεω
ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ	28895	Φ. Κατάσσου 6
	ΑΓΡΙΝΙΟ	45493	Παπαστράτου 18
	ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ	22943	Ν. Στράτου 3
	ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ	22339	Ναύπακτος
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	ΝΑΥΠΛΙΟ	28364	Αιγίου 13
	ΑΡΓΟΣ	26235	Ναυπλίου 17
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	ΤΡΙΠΟΛΗ	242377	Κύπρου 48
ΑΧΑΪΑΣ	ΠΑΤΡΑ	277506	Κορίνθου 227
	ΑΙΓΙΟ	23503	Ανδροντοπούλου 12
ΑΡΤΑΣ	ΑΡΤΑ	27898	Πριοβόλου 30
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΛΙΒΑΔΕΙΑ	27756	Σοφοκλή 4
	ΘΗΒΑ	27815	Επαμενώνδα 101
	ΣΧΗΜΑΤΑΡΙ	58265	Σχηματάρι
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΓΡΕΒΕΝΑ	22509	Λαδά 2
ΔΡΑΜΑΣ	ΔΡΑΜΑ	34988	Διοικητήριο Δράμας
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	ΡΟΔΟΣ	26461	Διοικητήριο Ρόδου
	ΚΩ	28957	Ελ. Βενιζέλου 18
ΕΒΡΟΥ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ	28855	Β. Γεωργίου 288
	ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ	23573	Δημοτικό Μέγαρο
	ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ	23200	Μ. Αλεξάνδρου 5
ΕΥΒΟΙΑΣ	ΧΑΛΚΙΔΑ	22548	Βενιζέλου 44
	ΑΙΔΗΨΟΣ	23314	Ερμού 28
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ	22833	Νομαρχία
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	ΖΑΚΥΝΘΟΣ	22406	Λ. Ζώη 13
ΗΛΕΙΑΣ	ΠΥΡΓΟΣ	33680	Μ. Ιατρίδη 2Α
	ΑΜΑΛΙΑΔΑ	22893	Δόλιανη 25
ΗΜΑΘΙΑΣ	ΒΕΡΟΙΑ	24620	Ιπποκράτους 18
	ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ	24426	Αριστοτέλους 21
	ΝΑΟΥΣΑ	28718	Διοικητήριο
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	282645	Αγ. Αικατερίνης 43
Θεσπρωτίας	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	22694	Β. Παύλου 4
ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	ΚΕ.Π.Ε.Κ. Ν. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	535640	Φράγκων 14
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	21901/334	Διοικητήριο Ιωαννίνων

**Υπηρεσίες Υπουργείου Εργασίας και Νομαρχιών αρμόδιες
για θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας (συνέχεια)**

ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Υπηρεσία	ΤΗΛ	Δ/ση
ΚΑΒΑΛΑΣ	ΚΑΒΑΛΑ	223249	Διοικητήριο Καβάλας
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	22638	Χατζηδημητρίου 17
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	29016	Π. Διοικητήριο Καστοριάς
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΚΕΡΚΥΡΑ	39896	Διοικητήριο Κέρκυρας
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ	28161	Διοικητήριο Κεφαλονιάς
	ΚΙΛΚΙΣ	28451	Αθηνών 5
ΚΟΖΑΝΗΣ	ΚΟΖΑΝΗ	22579	Διοικητήριο Κοζάνης
	ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑ	22533	Περδικα 2Α
ΚΟΡΙΝΘΟΥ	ΚΟΡΙΝΘΟΣ	22004	Κολοκοτρώνη 54
	ΚΙΑΤΟ	23810	Κιάτο
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΣΥΡΟΣ	28816	Θυμ. Σπερχείου 23
	ΜΗΛΟΣ	22360	Μήλος
	ΝΑΞΟΣ	23938	Νάξος
	ΘΗΡΑ	22683	Θήρα
	ΑΝΔΡΟΣ	23619	Ανδρος
ΛΑΡΙΣΑΣ	ΛΑΡΙΣΑ	228411	Κύπρου 79
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΣΠΑΡΤΗ	28644	Αγ. Κίμωνας 48Α
ΛΕΣΒΟΥ	ΜΥΤΙΛΗΝΗ	28053	Παζών 1
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ	28334	Διοικητήριο - Αγ. Νικόλαος
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	ΛΕΥΚΑΔΑ	22093	Αρτέμιδος 10
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΒΟΛΟΣ	70951/339	Διοικητήριο Βόλου
	ΑΛΜΥΡΟΣ	21839	Αλμυρός
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	22162	Διοικητήριο Καλαμάτας
	ΚΥΠΑΡΙΣΙΑ	23557	Αμβρ. Φραντζή
ΞΑΝΘΗΣ	ΞΑΝΘΗ	22525	Διοικητήριο Ξάνθης
ΠΕΛΛΑΣ	ΕΔΕΣΣΑ	22097	Διοικητήριο Έδεσσας
	ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ	28119	Μπαφράς 5
ΠΙΕΡΙΑΣ	ΚΑΤΕΡΙΝΗ	23238	Θεσ/νίκης 1
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	ΠΡΕΒΕΖΑ	28100	Χρ. Κοντού 50
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΡΕΘΥΜΝΟ	22543	Λ. Κουντουριώτη 140
ΡΟΔΟΠΗΣ	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	22892	Διοικητήριο Κομοτηνής
	ΣΑΜΟΥ	28416	Σάμος
ΣΕΡΡΩΝ	ΣΕΡΡΕΣ	22365	Κωστοπούλου 12
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΤΡΙΚΑΛΑ	27273	Διοικητήριο Τρικάλων
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΛΑΜΙΑ	22347	Θθωνα 15
	ΑΤΑΛΑΝΤΗ	22245	Αταλάντη
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑ	22285	Γυμναστηρίου 12
ΦΩΚΙΑΣ	ΑΜΦΙΣΣΑ	28538	Σ. Παπαχρήστου 1
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ	22018	Διοικητήριο Πολύγυρου
ΧΑΝΙΩΝ	ΧΑΝΙΑ	43267	Λ. Δημοκρατίας & Π. Πασσά
	ΧΙΟΥ	44223	Διοικητήριο Χίου

Άλλες χρήσιμες διευθύνσεις και τηλέφωνα

ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.	Πατησίων 89, τηλ. 8814216 104 37 ΑΘΗΝΑ, 8814383, 8819839 fax:8813270
ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ & ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΙΚΑ	Δεληγιώργη 6 τηλ. 5235803 104 37 ΑΘΗΝΑ 5238470, 5235759 fax:5233158
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	τηλ. 199
ΚΕΝΤΡΟ ΑΜΕΣΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ	τηλ. 166
ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ	τηλ. 7793777